СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 26 ЛИПНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО No. 30 VOL. CIX FRIDAY, JULY 26, 2002 No. 30

„ВорлдКом" оформлює банкрутство

ВАШИНҐТОН. – Американська телекомунікаційна компанія „ВорлдКом" 22 липня розпочала юридичну процедуру банкрутства. Це стало найбільшим випадком неплатоспроможности в американській історії – ще більшим, ніж минулорічний фінансовий скандал фірми „Енрон".

Процедура банкрутства „ВорлдКому" передбачає захист компанії від кредиторів під час намагань реструктуризувати її борги. Однак до процедури банкрутства не включені міжнародні телефонні та інтернетні послуги фірми „ВорлдКом", які працюють під назвою „МСІ".

„ВорлдКом", що нині перебуває під слідством з приводу багатомільярдних долярових бухгалтерських порушень, намагатиметься вести переговори з приводу боргів, продавати дещо з його підрозділів і звільняти тисячі працівників, які працють в 65 країнах.

На початку липня було повідомлено, що „ВорлдКом" перебільшив свої прибутки на майже чотири мільярди долярів. Тепер „ВорлдКом" буде працювати з кредиторами, аби з'ясувати, що вони зможуть з нього взагалі отримати. В той самий час „ВорлдКом" намагатиметься продовжувати діяльність, пересилаючи більшість потоків світової електронної пошти та більшість американських телефонних переговорів.Що лишалося непевним – це вплив банкрутства на світові ринки акцій, які і без того є дуже нестабільними.

На ринку акцій Вол-Стріту триває падіння головних показників Індексу Дов-Джонса та Насдак. Протягом останніх двох тижнів акції американських компаній знецінились більше, ніж на 16 відсотків.

Президент США Джордж Буш заявив , що падіння біржового курсу не загрожує стійкості американської економіки.

Виступаючи 22 липня у штаті Ілиной, Дж. Буш наголосив, що в країні існують умови для економічного зростання – низька інфляція та висока продуктивність. Він наголосив, що падіння індексів на ринках акцій – лише реакція на кризову ситуацію в „ВорлдКом", одній з найбільших американських телекомунікаційних корпорацій .

Так само, як і „Енрон", „ВорлдКом" набирав ваги за рахунок спекулятивного надбання інших компаній, беручи значні позики і вдаючись до різних хитрощів, аби приховати справжній стан його занепалих фінансів.

Бі-Бі-Сі

Дводенна зустріч глав держав ГУУАМ

Зліва: президенти держав-учасниць ГУУАМ Гейдар Алієв (Азербайджан), Едуард Шеварднадзе (Грузія), Леонід Кучма (Україна) і Володимир Воронін (Молдова) під час зустрічі у Лівадійському палаці.
Фото УНІАН

ЯЛТА. – 20-21 липня відбулася дводенна зустріч керівників ГУУАМ – організації, яка була створена в 1997 році Грузією, Україною, Узбекистаном, Азербайджаном і Молдовою. Але Узбекистан не брав участи у зустрічі, оскільки раніше заявив, що тимчасово призупиняє свою діяльність у спільноті. На цій зустрічі схвалено низку постанов, які мали б зміцнити ГУУАМ.

Пленарне засідання учасників зустрічі відбулося 20 липня в Лівадійському палаці. Після завершення засідання було підписано:„Декларацію про спільні зусилля із забезпечення стабільности і безпеки в регіоні", „Рішення глав держав – учасниць ГУУАМ про статус спостерігачів у діяльності ГУУАМ", „Положення про Раду міністрів закордонних справ держав ГУУАМ" і спільне комюніке за підсумками зустрічі.

Крім того, міністри закордонних справ підписали „Угоду про ство-

(Закінчення на стор. 4)

Остання барикада впала...

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Мова йде про „Останню барикаду" – урбаністичну арт-кав'ярню, яку рік тому (в п'ятницю, 13 липня) відкрив Олесь Доній, той самий, що восени 1990 року здобув собі міжнародну славу. Молодіжна голодівка на столичній площі Жовтневої Революції (нині Майдан Незалежности) яку він очолив, здійснила нечуване: змусила голову уряду Української РСР Віталія Масола – а його підтримувала ядерна великодержава – піти у відставку. І спонукала письменника Олеся Гончара, після цілонічних блукань вулицями Києва, покинути Комуністичну партію. І ще багато чого. А Донієва „Остання барикада" саме свідчила про той бурхливий період.

Після перемоги 1990-го Олесь Доній пішов в політику, кандидував і був обраний до законодавчих органів, очолював політичні партії й рухи, ввійшов у провід громадського комітету „За правду", який на початку 2001 року організував акції з вимогою дослідити причини зникнення Георгія Гонгадзе. У засобах масової інформації з'являвся спорадично.

І раптом влітку 2001 року він спалахнув ще раз, відкривши „Останню барикаду", й то у дуже престижному місці – на Печерську, за 70 метрів від Печерського районного суду, де слухають майже усі гучні політичні справи, бо на території цього суду знаходиться і Верховна Рада, і Кабінет Міністрів і Президентська Адміністрація. Місце престижне і вигідне, бо воно неподалік станції метро „Арсенальна", поблизу кількох автобусних ліній і навіть з місцями для паркування автомобілів типу „Лінкольн Навігатор", „Інфініті", і „Мерседес-600", яких в Україні більше на душу населення, ніж у Німеччині. Раніше, за совєтських часів, в цьому приміщенні був ресторан „Печерський", але не витримав конкуренції з новими елегантними, західнього типу ресторанами у столиці. Його закрили, і до приходу „Останньої барикади" приміщення на двох поверхах з літньою терасою стояло порожнє.

І тут з'явилась „Барикада" – кав'ярня з колючим дротом, металевими дрючками й бур'янами на периметрі тераси. Всередині „прикраси" включали поліцейські щити і палки, намети, мішки з піском і цеглу, покриті металом стіни, а на столах і на стінах – фотографії з голодівки 1990 року, листи підтримки на адресу голодуючих, підпільні видання, копії судових і поліцейських документів. Словом, ностальгійне відтворення тих днів слави і терпіння, десятирічної давнини. Головний вхід до ресторану був ніби забарикадований двома брусками, прибитими до дверей. Але двері відчинялись, бо бруски були розрізані. І ще на головних дверях була сталева плита з написом: „У нас розмовляють українською". (От так вам, користувачі „южнорусского нарєчія," який ви називаєте російською мовою).

Увагу засобів масової інформації до нового київського арт-клюбу можна було порівняти хіба до уваги, яку журналісти приділяють київському футбольному клюбові „Динамо". Інтерв'ю з Донієм появлялись в газетах, журналах, теле- і радіопрограмах українською, англійською, російською та іншими мовами. Декілька разів в тиждень, вечорами, там відбувались виступи музичних груп, поетів, прозаїків і політиків усіх ідеологічних відтінків, і то найвищого рівня – таких, як Леонід Кравчук, Віктор Ющенко, Олександер Мороз, Іван Драч. А це, в свою чергу, притягало нову увагу преси. Так що реклями „Останній барикаді" не бракувало, і то безплатної.

Серед публіки завжди було чимало молоді (ціни страв були дуже помірковані), але й досить представників інших поколінь, і навіть власників „інфінітів" і „мерседесів". Після того, як клієнт звернувся зі запитанням до гостя вечора, перед клієнтом з'являлась гальба пива. Офіціанти, майже усі молоді люди, швидко рухалися і

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Брошура про факти цензури у ЗМІ

КИЇВ. – Факти політичної цензури в українських засобах масової інформації, зібрані з ініціятиви комітету Верховної Ради з питань свободи слова й інформації, будуть опубліковані окремою брошурою. За словами голови парляментського комітету у справах ЗМІ Миколи Томенка, брошура з попередньою назвою „Політична цензура в сучасних українських ЗМІ" вийде вже найближчим часом. 22 липня у цьому комітеті повідомили, що після заяви М.Томенка про намір вручати нагороди за надання документально підтверджених фактів цензури вже надійшли повідомлення від журналістів: виявляється, існують вказівки про те, як висвітлювати „правильних і неправильних політиків" у телепрограмах Національної телекомпанії України і телеканалу ICTV.

Шахтарі подають до суду уряд

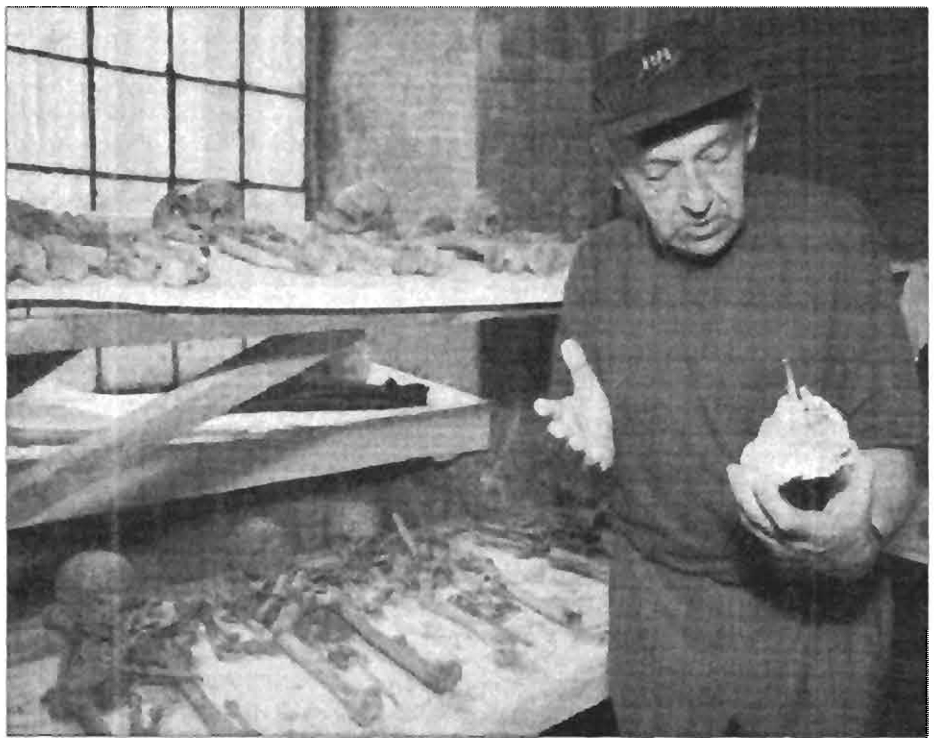
КИЇВ. – Шахтарі Луганщини, які продовжують у Києві акціїпротесту, вирішили подати позов до суду за невиконання урядом постанови Верховної Ради. 23 липня відбулася пресконференція шахтарських провідників. Згідно з постановою з 18 липня уряд мав погасити борги зі заробітної плати учасникам акції протесту. Термін виконання постанови вибіг 21 липня. Напередодні робоча група, до складу якої входили представники учасників акції протесту, провідники незалежних профспілок та директори шахт, керівники компанії „Донбасантрацит", зустрілася з прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом. Під час зустрічі А. Кінах заявив про готовність вирішувати усі проблеми шахт, окрім виконання постанови Верховної Ради. Ще місяць тому А. Кінах на виїзному засіданні кабінету міністрів у Луганській області заявляв, що мова може йти лише про поступове погашення боргів за графіками. Саме ці графіки А. Кінах і довів членам робочої групи під час зустрічі. Шахтарі до них ставляться з недовірою і зустріч з прем'єром визнали незадовільною.

Зросла народжуваність майже в усіх регіонах України

КИЇВ. – Вперше за останні роки зросла народжуваність майже у всіх регіонах України (крім Івано-Франківської, Сумської, Хмельницької та Чернівецької областей). Про це повідомив міністер охорони здоров'я Віталій Москаленко 18 липня на колегії МОЗ за результатами праці галузі за перше півріччя 2002 року. За шість місяців 2002 року народилося на 5,562 дитини більше, ніж упродовж аналогічного періоду минулого року.

ЕС захищатиме свій ринок від української пшениці

КИЇВ. – В країнах Евросоюзу лунають заклики до підвищення тарифів, аби захистити ринок від дешевшого українського хліба. Сільськогосподарчий комісар ЕС Франц Фішлер заявив 22 липня, що Евросоюз потребує реформ у своїй імпортній політиці, аби захистити внутрішній ринок від напливу дешевого хліба з причорноморських країн, головним чином з України. „Ми не можемо прийняти те, що ми перевантажені хлібом з Причорномор'я", сказав Ф. Фішлер на прес-конференції у Римі. Він попередив членів Евросоюзу, що хлібний ринок ЕС постав перед небезпекою упадку – через конкуренцію, викликану дешевим зерном, імпортованим переважно з України. Намагаючись захистити своїх фармерів, Франція висловила думку, що ЕС має включити українські ціни на зерно в обчислення рівня імпортованих тарифів – нині ці обчислення спираються на ціни американського зерна.

Як уже повідомляла „Свобода" (ч. 29), у підвальних приміщеннях Жовківського монастиря на Львівщині виявлено останки понад 250 осіб, понад третина з яких – діти. Є навіть останки ненароджених. У розкопках не знайдено жодних залишків одягу. В 11 черепах є дірки від куль та сліди від ріжучих предметів. У 1947 році приміщення монастиря займав НКВД, але поки що судово-медична експертиза не дала висновку щодо причин загибелі людей та не встановила приблизної дати смерти. Перші останки монахи-василіяни виявили в травні цього року. Прокуратура Жовківського району проводить розслідування за фактом виявлення масового поховання людей у монастирі.

На фото: експерт історико-просвітницької громадської організації „Меморіял" Мирослав Горбаль біля останків, знайдених у підвалі монастиря Різдва Христового у Жовкві.

Фото УНІАН

Ветерани ОУН-УПА засуджують заяву МЗС Росії

КИЇВ. – 15 липня Департамент інформації та преси Міністерства закордонних справ Росії розповсюдив повідомлення, в якому висловлюється сподівання, що українська влада вживе необхідних заходів „з приборкання націоналістичних сил в Україні". Російське зовнішньополітичне відомство, як зазначається в документі, вже неодноразово заявляло про „надто негативну позицію Росії щодо плянів націоналістичних сил в Україні реабілітувати колишніх членів так званої Української повстанської армії". Керівник наукового відділу Всеукраїнського проводу ветеранів ОУН-УПА полковник Василь Кук підкреслив, що заява МЗС Російської Федерації є грубим втручанням Москви у внутрішні справи України. Він відзначив, що з точки зору історичної справедливости мова йде не про реабілітацію, а про визнання діяльности ОУН-УПА визвольною боротьбою за свободу і незалежність України. При цьому він зазначив, що реабілітувати розстріляних, засуджених, вивезених до Сибіру вояків ОУН-УПА має саме Російська Федерація як правонаступниця СРСР, проти окупаційного режиму якого й боролися повстанці. 22 липня на прес-конференції члени Всеукраїнського проводу ветеранів ОУН-УПА „гнівно засудили" заяву російського Міністерства закордонних справ з приводу обговорення урядом України законопроєкту „про відновлення історичної справедливости щодо борців за свободу і незалежність Української держави". 16 липня міністер закордонних справ України Анатолій Зленко з цього приводу заявив, що розгляд українським урядом питання про реабілітацію воїнів УПА є „внутрішньою проблемою України".

Генпрокуратура проведе нову експертизу „таращанського тіла" і плівок Мельниченка

КИЇВ. – Через розбіжності в результатах експертиз, проведених експертами України, Росії, ФРН і США, Генеральна прокуратура України вирішила провести додаткову експертизу „таращанського тіла" щодо його належання журналістові Георгієві Ґонґадзе, повідомила 19 липня прес-служба Генпрокуратури. До додаткової генотипоскопічної експертизи будуть залучені фахівці із країн – членів Ради Европи. Крім цього, Генпрокуратура замовила в країні, яка має високий рівень сучасних технологій і раніше не брала участи в дослідженнях цих плівок, фоноскопічну експертизу записів колишнього майора Державної служби охорони Миколи Мельниченка. При цьому в прес-службі зазначили, що досліджуватиметься лише та частина плівок М. Мельниченка, яка стосується зникнення Г. Гонгадзе. Але за необхідности, на експертизу будуть запропоновані й інші записи екс-майора. Нагляд за розслідуванням справи здійснюватиме заступник Генерального прокурора України Віктор Шокін. 12 липня Святослав Піскун однією зі своїх перших дій на новій посаді Генерального прокурора наново відкрив розслідування кримінальної справи за фактом вбивства журналістів Г. Ґонґадзе та Ігоря Александрова.

Торговельні суперечки між Росією та Україною

КИЇВ. – Український прем'єр-міністер закликав Росію досягти домовлености, яка б запобігала створенню штучних бар'єрів на шляху співпраці підприємств двох країн. Анатолій Кінах коментував рішення України запровадити тарифи на імпорт російських автомобілів та інших товарів, що прем'єр назвав запобіжним заходом у відповідь на подібні кроки Росії. Прем'єр-міністер України заявив, що Росія раніше вдалася до низки, як він сказав, односторонніх дій проти імпорту українських харчів та виробів з металу. В останні роки Київ та Москва, попри заяви про прагнення до тіснішої співпраці, запровадили низку обмежень на товарообіг між двома країнами, захищаючи власних експортерів. Київ віддавна закликає створити зону вільної торгівлі з Росією, але Кремль заявив, що передумовою для цього має бути вступ України до Евразійського економічного співтовариства, у якому домінує Москва.

В Україні вмирають від серцевосудинних хвороб

КИЇВ. – Смертність від серцевосудинних хвороб та інсультів в Україні та кількох інших державах Східньої Европи сягла найвищого світового рівня. Серед причин названо брак належного медичного догляду і нездоровий спосіб харчування людей. Надруковані у червневому випуску медичного часопису „The Journal of Epidemiology and Public Health" дані засвідчили, що ця тенденція протилежна становищу на Заході, де смертність від таких хвороб поступово зменшується. Серцевосудинні захворювання та інсульти є одними з головних призвідників смерти у промислово розвинених країнах. За кількістю захворювань перед ведуть Україна, Білорусь, Латвія, Вірменія, а також Росія. Зі східньоевропейських країн лише Польща і Чехія зменшили смертність від цих хвороб за останні 10 років. Науковці вважають, що це стало результатом здоровішого харчування людей.

Все більше людей в'їжджає в Україну

КИЇВ. – За перше півріччя цього року через кордон України було пропущено на 1.1 млн. людей більше порівняно з аналогічним періодом минулого року. За 6 місяців цього року порівняно з аналогічним періодом минулого року в Україну в'їхало на пївмільйона людей більше, з них 300 тис. - чужоземці. Загалом же з початку року кордони України перетнули майже 24 млн. осіб. З початку року кордони України перетнули понад 5.2 млн. одиниць транспортних засобів, що на 1.2 млн. більше, ніж торік. Понад 15 тис. суден зайшли в українські порти з початку року. З них понад тисячу - пасажирські. Кількість пасажирських суден, які мандрують в українських водах, зросла на чверть у порівнянні з минулим роком.

За повідомленнями інформаційних агентств

ГУУАМ: боротьба за нафту

У Ялті в Криму закінчилася зустріч керівників держав, котрі п'ять років тому створили організацію ГУУАМ. Її учасником є й Україна, яка від самого початку розглядала це своє членство, як можливість зреалізування альтернативного щодо Росії геополітичного проєкту. Теперішню зустріч Президент України Л. Кучма оцінив як „успішну", тобто таку, що відновлює сподівання на економічно-технічну співпрацю в межах організації, зокрема на прискорення побудови нафтотранспортного коридору Одеса–Броди–Гданськ. Однак і після ялтинської зустрічі у цій справі залишаються певні підводні течії і камені.

КИЇВ. – Постачання нафти з Каспію в Европу з використанням українського трубопроводу Одеса Броди - одна з головних ставок Києва в геополітичному проекті за назвою ГУУАМ. Але це зовсім не означає, що ця ставка справді виграшна. Нафта – це завжди великі гроші. А гроші далеко не завжди поєднують. Буває і зворотний ефект.

Київ сподівається, що об'єднання ГУУАМ, куди, крім України, входять також Грузія, Азербайджан і Молдова, допоможе реалізувати проєкт транспортування каспійської нафти в Західну Европу і поліпшити використання транспортних коридорів, що проходять через країни-члени ГУУАМ. На перший погляд, усі „за". Грузія, як заявив президент цієї країни Едуард Шеварднадзе на зустрічі у Ялті, вважає вигідним шлях нафти в Західну Европу з використанням нафтопроводу „Одеса-Броди". „Я порахував навіть - обходиться дешевше, ніж інші варіянти", - сказав Е. Шеварднадзе.

Але є і нюанси. Азербайджан теж нібито підтримує український шлях. Але в Програмі діяльности ГУУАМ на 2002-03 роки Україна декларує завдання „практичної реалізації проєкту створення Евроазіятського нафтотранспортного коридору", тим часом Азербайджан пропонує лише „вивчити можливості країн ГУУАМ у розвитку нафтотранспортних коридорів".

А на зустрічі Кучми й Алієва в Ялті відзначалося, що дві країни не повною мірою реалізують положення меморандуму між урядами про співробітництво в нафтогазовій сфері. Фактично можна стверджувати, що в Азербайджані більше довіряють проєктові Баку-Джейхан.

Але найбільш несподівана ситуація – з Молдовою, яка в контексті українських нафтових сподівань зайняла досить категоричну позицію. Молдова вважає, що при здійсненні співдружністю ГУУАМ проєкту транспортування каспійської нафти в Західну Европу частина нафтопроводу повинна проходити через її територію. Український шлях каспійської нафти Кишиневу не цікавий, оскільки він обходить Молдову.

„Краще, якби труба все таки пройшла по території Молдови", – відверто заявив президент Молдови Володимир Воронін.

Ця позиція викликала здивування Києва. „Молдова запізно згадала про нафтопровід, – вважає віце-президент фонду „Стратегія-1" Михайло Гончар. – Звичайно, йдеться про спробу зробити Молдову транзитною країною, але це запізніла спроба. Ніхто не буде переносити цю трасу на територію Молдови. Це абсолютно нераціонально. Викликає подив, що до цього часу робив молдовський уряд і президент, коли абсолютно не звертали уваги на ті проєкти, які реалізуються біля молдовської території?

Друга особливість полягає у тому, що практично на території Молдови немає нафтопереробних потужностей і нафтова сировина Молдові не потрібна. Їй потрібні нафтопродукти. Саме з цією метою вона намагається реалізувати ідею будівництва нафтопродуктового терміналу на Дунаї, на частині території, яку Україна плянує передати Молдові. Проте цей проєкт також зазнає суттєвих труднощів. Він викликав спротив не лише з боку України, але й з боку міжнародних і фінансових організацій, зокрема Европейського банку реконструкції та розвитку».

Так що Києву ще доведеться попрацювати зі своїми партнерами, щоб довести, що ГУУАМ – це щось більше, ніж зустрічі президентів і високих гостей у курортній Ялті.

Сергій Згурець,
Радіо „Свобода"

Україна за рівнем життя – посередині списку

За рівнем життя Україна посідає 80-те місце серед 173 країн світу, опустившись на шість місць від минулого року. Таке місце їй відведено у звіті про світовий соціяльний розвиток, складеному Організацією Об'єднаних Націй за 2002 рік.

Ще 10 років тому Україна посідала значно вищу позицію, але за цей час показники соціяльного добробуту у країні знизилися на 20 пунктів. З другого боку, два роки тому Україна була на 102-му місці.

Причиною різкого падіння за 10 років, як зазначено у звіті, стали економічні трансформації, які вдарили по всіх колишніх радянських республіках. Наприклад, Російська Федерація зараз посідає 60-те місце, опустившись з 1990 року так само, як і Україна, на 20 позицій. Випереджуючи „старших братів", Білорусь вмістилася на 56-му рядку (але експерти ООН в Києві пояснюють, що звіт орієнтується на офіційні статистичні дані, що надає держава, і їх складно перевірити). А такі колишні республіки, як Молдова та Таджикістан, „впали" на 30 пунктів, і в даний момент посідають 105-те і 112-те місця відповідно.

Серед пострадянських республік найкраще у соціяльному пляні живуть Балтійські країни: на найвищому, 42-му, місці – Естонія, Литва – на 49-му, а Латвія – на 53-му.

З країн колишнього комуністичного бльоку Угорщина і Польща пішли всупереч неґативному напрямку - вони піднялись на вісім позицій і перебувають відповідно на 35-му і 37-му місцях.

Перше місце за сукупністю показників відведено Норвегії, за нею йдуть Швеція і Канада.

Австралія опустилася з 2-го на 5-те місце, потіснивши Сполучені Штати на шосте місце. На 13-ій позиції – Велика Британія, на 55-ій – Куба.

Всі 24 країни екваторіяльної Африки розташувалися у кінці списку, закриває який на 173-ій позиції Сьєрра-Леоне.

Представлений Програмою ООН з соціяльного розвитку (UNDP) 24 липня у філіпінській столиці Манілі звіт-2002 відзначає, що показники тривалости життя, освіти та доходів на душу населення погіршилися у багатьох країнах Східної та Центральної Европи, у колишньому СРСР та в екваторіяльній Африці. Порівняно з 1990 роком понад 60 країн зі 173 погіршили свої позиції.

У звіті мовиться також, що загалом світ став демократичним як ніколи, що із 140 країн, в яких проводять загальні вибори, у 80 - панує цілковита демократія. У 106 країнах досі обмежені громадянські та політичні свободи.

У цю категорію потрапляє й Україна. В неї низькі рівні свободи слова, політичної стабільности та верховенства права; неефективний уряд і дуже високий рівень корупції.

Критикують Україну і за те, що силові структури беруть участь у політиці. ООН наводить такі дані: у Росії та Україні міністерства внутрішніх справ контролюють 100 тисяч військовослужбовців і мають у своєму розпорядженні важку зброю для утихомирення внутрішньополітичних конфліктів.

Загальний висновок ООН такий: політична свобода є частиною людського розвитку, це і мета і водночас засіб для досягнення кращого рівня життя.

Складаючи звіт та вивчаючи соціяльний розвиток світу, ООН зважала зокрема на матеріяльний прибуток на душу населення, розвиток показників народонаселення і його головних потреб. Бралися до уваги також і ступінь соціяльної свободи, рівень гідности й ролю людей у формуванні уряду.

За матеріялами ЗМІ

Остання...

(Закінчення зі стор. 1)

добре володіли українською мовою. Але вони також розуміли „мову міжнаціонального спілкування" і нікого, хто нею користувався – наприклад, працівників Бразилійської амбасади, що через вулицю від артклюбу, не ігнорували.

І раптом, десь після пів року такого феноменального успіху, на дверях „Останньої барикади" з'явилася колодка-замок.Це був час, коли вже вирувала передвиборна кампанія до Верховної Ради. А політики, які виступали там, здебільшого не поділяли поглядів Банкової вулиці (де знаходиться Адміністрація Президента). Спалах вісток про закриття „Барикади" не з'ясував конкретно, в чому справа. Доній робив натяки, що причини закриття – політичні. Власник будинку доводив, що „Барикада" не платила оренди.

Українська преса часто-густо не доводить справ до кінця. Перестає писати на дану тему, після різних, не завжди ясних натяків. Іноді в засобах масової інформації з'являється новий власник, і якась горяча тема зникає зі сторінок. Або просто нею перестають цікавитись. Або якийсь новий скандал з'являється і про попередній забувають. Справа закінчена.

Недавно на місці „Останньої барикади" почав діяти новий ресторан – „Смачна хата". Зникли колючі дроти, дрючки і бур'ян довкола тераси. Меню на великих дошках розписане українською мовою, з ілюстраціями і шароварами (Олесь Доній свого часу казав, що він хотів мати модерну кав'ярню: українську, але без шароварів). Обслуга – типово київська, старого типу. Мова – „київська": коли офіціянтка добре не зрозуміє клієнта, широко відкриває свої очі і видає з себе звук „Што-а?". І у „Смачній хаті" обслуга рухається значно повільніше, ніж та, що була в „Барикаді". Кава – не та, що в Донія, а пиво іноді просто тепле. Серед обслуги „за кулісами" міські хлопці з оголеними головами ліниво й гучно заносять різне постачання чи вранці укладають столи на терасі.

Не те. „Остання барикада" впала.

Серед журналістської братії (а вона там проводила чимало часу), ходять чутки, що Доній збирається відкриту „Барикаду" в якомусь іншому місці, може, на Подолі.

Тепер на вулиці Хмельницького, у книгарні-кав'ярні „Бабуїн", іноді відбуваються заходи, які у „Барикаді" були на порядку денному. Недавно група, в якій провідним членом є медійний чарівник з п'ятнадцятирічним досвідом Олександр Кривенко („Пост-Поступ", „Інтерньюз", „Поступ", телевізійні новини, „ПіК", „Громадське радіо") роздавала перші нагороди – „Золоті ратиці" – переможцям у конкурсі політичної сатири, свого чергового проєкту.

Не те. „Барикади" у Києві бракує.

Олесь Доній
Фото: УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Папа Іван Павло II прибув у Канаду

ТОРОНТО. – 23 липня 82-річний Папа Іван Павло II добре перебув багатогодинний переліт і з допомогою одного зі своїх священиків зійшов з літака, коло якого його зустрічали прем'єр-міністер Канади Жан Кретьє з дружиною. У Торонто Папа Іван Павло II взяв участь у Всесвітньому дні католицької молоді, що відкрився 23 липня. У цьогорічному Всесвітньому релігійному фестивалі молоді під егідою Ватикану взяло участь близько 200 тисяч юнаків та дівчат із 173 країн світу. У 2000 році Всесвітній фестиваль молоді у Римі нараховував два мільйони осіб, у 1995 році у Манілі – чотири мільйони. Фестиваль завершиться 28 липня Службою Божою, яку Сцятіший Отець проведе під відкритим небом. Після фестивалю молоді в Канаді Папа відвідає Ґватемалу та Мехіко. Поїздка триватиме 11 днів. 82-літній Папа здійснює цю поїздку, недивлячись на незадовільний стан здоров'я. Іван Павло II терпить від хвороби Паркінсона та інших хвороб. Американські католики є дещо розчаровані, що Святіший Отець, будучи на американському континенті не відвідає США.

Невдале бомбардування

ЄРУСАЛИМ. – Три дні підряд третього тижня липня бойовики „Гамасу" здійснювали ряд терористичних актів проти ізраїльтян. У відповідь в ніч на вівторок, 23 липня, ізраїльський військовий літак скинув на будинок у місті Ґаза, де жив Салах Шахад, провідник палестинських бойовиків, бомбу вагою в одну тонну. Крім самого С. Шахада, загинули ще 14 осіб, у тому числі 8 дітей. Понад 140 осіб - поранено. Міжнародне співтовариство, включаючи США, одностайно засудило Ізраїль за бомбардування житлової дільниці. Міністер оборони Ізраїлю Біньямін Бен-Еліезер заявив, що – за даними розвідки – у будинку мав перебувати тільки С. Шахад. Президент Ізраїлю Моше Кацав назвав акцію „жорстоким провалом". В Ізраїлі лунають серйозні застереження, зокрема стосовно того, чому в житловому районі була використана така потужна бомба.Президент США Джордж Буш назвав напад невиправдано жорстоким і таким, що суперечить прагненню встановити мир на Близькому Сході.

„Двадцятий нападник" визнав себе винним

РИЧМОНД, Ва. – Закаріяс Мусаві, заарештований у США за підозрою у тероризмі 19 липня і підозрюваний у причетности до нападів 11 вересня у США, визнав свою вину, у перебігу слухань у суді штату Вірджінія. Однак суддя не взяла цю заяву до уваги. Французький громадянин марокканського походження Закаріяс Мусаві заявив судові, що належить до мережі „Аль-Каїда" Осами бен Ладена і що він знав заздалегідь про підготування нападів 11вересня 2001 року. Суддя, проте, заявила, що З. Мусаві змінював свою думку стільки разів, що йому слід взяти тиждень і все обміркувати. Звинувачення вимагатиме смертного вироку підсудному в разі, якщо його провину буде доведено, хоча на час нападів 11 вересня він був уже під вартою за порушення еміграційного законодавства.

Ядерні відходи США „поїдуть" у пустелю

ВАШІНҐТОН. – Президент Буш 24 липня підписав резолюцію Сенату, яка ухвалює проєкт вартістю у 58 мільярдів долярів, що має на меті створити сховище для ядерних відходів у пустелі в штаті Невада. Після 28 років наукових досліджень, які коштували 7 мільярдів долярів, було зроблено висновок, що найвідповіднішим місцем для захоронення 80 тисяч тон американських ядерних відходів є підземне сховище біля підніжжя гори Юка, що у 140 кілометрах від міста Лас-Веґас. Тепер ці відходи перебувають у кількох окремих сховищах по всій країні. Уряд Невади висловив занепокоєння, що їхній штат може стати об'єктом нападу терористів.

Новий комісар ООН з прав людини

НЬЮ-ЙОРК. – Сержію Вієйра ді Мелу, колишній голова місії ООН у Східньому Тиморі, став новим комісаром ООН з прав людини. Бразилієць замінить на цій посаді колишнього президента Ірляндії Мері Робінсон, яка у вересні завершує свою працю у цій якості після п'ятирічного терміну. Віейра ді Мелу, який працює в ООН понад 30 років, став одним з найімовірніших кандидатів, який має замінити М. Робінсон після завершення акцій у Східньому Тиморі.

ЕС запроваджує візовий режим для Калінінграду

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Делеґації Европейського Союзу та Росії провели 24 липня консультації з проблем Калінінґрадської области у зв'язку з майбутнім розширенням ЕС. Головним у порядку денному було питання про візовий режим для жителів Калінінґрадської области. Росія виступає проти плянів Европейського союзу запровадити візовий режим для мешканців цієї области і домагається режиму вільного переїзду. Евросоюз категорично наполягає на запровадженні візового режиму.

США продовжать процес близькосхідного врегулювання

ВАШІНҐТОН. – Незважаючи на нещодавні терористичні акти палестинських екстремістів в Ізраїлі, США і надалі докладатимуть зусиль для досягнення миру на Близькому Сході. Про це заявив 18 липня у Вашінґтоні Президент Дж. Буш на зустрічі з міністрами закордонних справ Йорданії, Єгипту та Савдійської Арабії. Він намагався переконати їх у тому, що керівництво Палестинської автономії має бути усунене. На прес-конференції у Білому Домі Дж. Буш повторив, що Арафат не виправдав сподівань палестинського народу. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан і міністер закордонних справ Росії Ігор Іванов надалі вважають, що з Арафатом варто продовжувати діялог. Міністри закордонних справ трьох арабських держав провели переговори з державним секретарем США Коліном Павелом.

За матеріялами ЗМІ

„Україна має відігравати важливішу ролю в сучасній Европі"

ВАШІНҐТОН. - Ключовою країною в Европі назвав Україну Президент Польщі Александер Кваснєвський, який перебував 18 липня з офіційною візитою у Сполучених Штатах. Питання про те, що Україна має відігравати важливішу ролю в сучасній Европі А. Кваснєвський обговорював з Президентом Дж. Бушем на переговорах у Білому Домі.

Польський керівник переконаний , що необхідно підтримувати реформи в Україні. Президент Кваснєвський зазначив, що Україна знаходиться в серці европейського континенту, вона є стратегічно важливою державою.

Офіційну візиту президента Польщі спостерігачі вважають важливою з кількох причин.

Завдяки ефективній внутрішній та зовнішній політиці останнього десятиріччя Польща зробила серйозний поступ в економіці та демократичних реформах і вийшла на позиції провідної держави як у реформуванні власної економіки, так і в співпраці зі західніми структурами, особливо з НАТО.

Сполучені Штати все більше дивляться на цю східноевропейську країну, як на стабільного партнера. Польща ж, зі свого боку, намагається показати себе перед Заходом ефективним посередником у співпраці з країнами колишнього Радянського Союзу, особливо Україною.

В ситуації, коли Росія стає все ближчим партнером для США, Польща намагається продемонструвати свої ключові позиції у реґіоні.

Розуміючи важливість України, як свого східнього сусіда, Польща зацікавлена у стабільності в реґіоні і намагається наголосити на необхідності співпраці з Україною. У цьому питанні Варшава дещо протиставляється Москві, яка використовує кожну нагоду, щоб продемонструвати, що проблеми з Києвом вона може залагодити самостійно, без втручання Вашінґтону.

На зустрічі НАТО в листопаді у Празі президент Дж. Буш має намір зустрітись з президентом України Леонідом Кучмою не в компанії з президентом Росії Владіміром Путіним, а в партнерстві з президентом Польщі А. Кваснєвським. Це може стати першою зустріччю Л. Кучми з Дж. Бушем.

У Вашінґтоні все більше утверджуються в переконанні, що Польща є прикладом ефективної трансформації – економічної, політичної та суспільної, і її більший вплив на Україну допоможе Києву позбутись радянських звичок. Варшава ж демонструє готовність прийняти на себе цю ролю.

Радіо „Свобода"

Дводенна...

(Закінчення зі стор. 1)

рення зони вільної торгівлі між державами ГУУАМ", „Тимчасове положення про інформаційний офіс ГУУАМ у Києві", „Угоду про співпрацю між урядами держав - учасниць ГУУАМ в сфері боротьби з тероризмом, організованою злочинністю та іншими небезпечними видами злочинів".

Едуард Шеварднадзе, Президент Грузії, якому Азербайджан передав головування в ГУУАМ на наступний рік, заявив, що буде домагатися якомога швидшого набрання чинности угоди про Зону вільної торгівлі. Раніше Україна активно домагалася підписання угоди про ЗВТ в рамках СНД, однак, на думку спостерігачів, не змогла домогтися цього через небажання Росії.

Міністри культури підписали Протокол про співпрацю в ділянці культури на 2002-2005 роки, а голови торговельно-промислових палат угоду про створення Ділової ради країн – членів ГУУАМ.

Під час зустрічі Молдові було запропоновано брати участь в розробі і побудові нафтотранспортного коридору Одеса-Броди-Ґданськ.

Президент України Леонід Кучма зустрічався з президентами Грузії Едуардом Шеварнадзе, Азербайджану – Гейдаром Алієвим, Молдови – Володимиром Вороніним.

Також відбулися зустрічі міністра закордонних справ України Анатолія Зленка з представниками державних і міжнародних організацій, запрошеними на зустріч зокрема з Генеральним секретарем ОБСЕ Я. Кубишем, координатором Державного департаменту США з питань допомоги країнам Европи і Евразії В. Тейлером і послом США в Україні Карлосом Паскуалем.Крім того, керівник МЗС України зустрічався з Махіді Сафарі спеціяльним представником Міністерства закордонних справ Ірану з питань Каспійського моря.

На згаданій зустрічі були присутні міжнародні спостерігачі зі США, Европейського союзу, Організації Об'єднаних Націй, Організації з безпеки і співробітництва в Европі, Організації чорноморського економічного співробітництва, з Росії, Туреччини, Польщі, Ірану, Болгарії, Греції, Румунії, Словенії, Словаччини, Бразилії.

„Сьогоднішня зустріч дає впевненість, ми підписали такі документи, до яких на минулих зустрічах нам не вдавалося навіть наблизитися", – заявив президент України Леонід Кучма на спільній пресконференції. Президенти Шеварнадзе і Кучма в Ялті висловили сподівання, що прогрес у діяльності ГУУАМ приверне увагу міжнародних спостерігачів, зокрема США.

Бі-Бі-Сі

Досліджують хворобу Альцгаймера

СТОКГОЛЬМ, Швеція. – Науковці зустрілися в Швеції, щоб обговорити дані останніх досліджень хвороби Альцгаймера, у висліді якої щороку приблизно 12 мільйонів людей страждають від втрати пам'яті. На конференції у Стокгольмі вперше подано свідчення, що певні фактори ризику можуть бути важливими за 20-30 років до появи перших симптомів. Брак фізичного навантаження, надмірний рівень холестерину та високий тиск посилюють ризик хвороби.

Бі-Бі-Сі

Наше „ні" - ювілеєві Володимира Щербицького

Президентові України
Леонідові Кучмі
Голові Верховної Ради України
Володимирові Литвину
Прем'єр-міністрові України
Анатолієві Кінаху

Українська Американська Координаційна Рада, яка представляє демократичне крило української спільноти у США, стурбована рішенням Уряду України про відзначення у 2003 році 85-ліття Володимира Щербицького.

Щербицький відомий як запеклий русифікатор та переслідувач українських дисидентів. Також пригадуємо, що за його прямим наказом у Києві було проведено першотравневу параду відразу після вибуху на Чорнобильській АЕС. Святкування його ювілею чи вшановування його діяльности є не тільки безпідставним, але заперечує новітню державність України. Це своєрідна форма знущання над усіма громадянами України.

Ми рішуче протестуємо проти цього рішення і вимагаємо, в ім'я збереження гідности та самоповаги незалежної України, скасувати його.

Те саме стосується Указу Президента Л. Кучми про відзначення Переяславського договору. Цей договір був початком жорстокого 350-літнього поневолення українського народу.

Всі народи відзначають річниці своєї незалежности, а не свого поневолення. Закликаємо Вас запобігти національній ганьбі та приниженню.

Таким же нерозважним є намір „узгоджувати" історію українсько-російських взаємин. Це б означало погодитися на те, що історія України і надалі буде писатися з Москви, як це діялося протягом століть.

Всі ці укази принижують Українську державу і всіх, хто боровся і віддавав своє життя за неї. Ми не зможемо дивитися в очі своїм нащадкам, якщо ці укази залишаться в силі. Тому закликаємо Вас в ім'я правди і добра українського народу негайно відкликати ці укази.

За Президію УАКР:

Ігор Ґавдяк,
голова
д-р Роман Барановський,
секретар

Рятуймо українську історію!

Звернення Крайової Екзекутиви УККА

За останніх декілька тижнів в українській пресі у США з'явилися повідомлення про те, що в результаті зустрічі між віце-прем'єром України Володимиром Семиноженком та віце-прем'єром Росії Валентиною Матвієнко була створена українсько-російська робоча група для виготовлення нових підручників з історії України та Росії, які були б „узгоджені" між собою. Цей крок було прийнято в рамках поглиблення міжурядових взаємин між двома країнами під час „Року України в Росії", проголошеного президентом В. Путіним.

На жаль, сучасна російська історіографія, йдучи за радянським прикладом, продовжує заперечувати, іґнорувати або перекручувати факти української історії, пов'язані з боротьбою за незалежність України, кримінальними вчинками радянського уряду проти українського народу, голодомору та історії «возз'єднання» України з Росією. Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) вважає, що співпраця українських та російських істориків для „узгодження" історії двох націй доведе до виготовлення підручників, які висвітлюватимуть українську історію з точки зору Росії, а українська молодь знову буде позбавлена можливости вивчати справжню історію свого народу.

Українська громада в Америці не може дозволити перегляду історії. Занадто довго ми боролися за відновлення історичної справедливости, щоб знов принести нашу національну гідність у дар „старшому братові". Ми повинні наполягти на тому, щоб ця комісія була розв'язана та українська історія писалася на основі фактів, а не політичних розрахунків. УККА приготував петицію протесту проти цього рішення та закликає всю українську громаду підписати її. Також просимо українців в США повідомити свої родини в Україні, щоб це рішення отримало таке саме висвітлення в українській пресі.

Закликаємо всю українську громаду в США та український нарід на рідних землях збирати підписи на підтримку нашої вимоги. Зразок петиції можна отримати, звернувшись до Крайової канцелярії УККА телефоном (212) 228-6840 або на адресу: 203 Second Avenue, New York, NY 10003.

За Крайову Екзекутиву УККА:
Михайло Савків, мол.,
президент
Марійка Дупляк,
секретар

Символ неґативної політики

11 липня Кабінет міністрів України утворив Організаційний комітет для відзначення на державному рівні 85-річчя колишнього першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького. Дане урядове розпорядження неоднозначно сприйняли в Україні, адже в очах багатьох громадян країни Щербицький – це русифікатор українців, так званий „вірний ленінець", на чиїй совісті – репресії проти вільної думки, тим часом інші пам'ятають добу Щербицького, як ситі часи. Згадане рішення уряду України коментує для Радіо „Свобода" американський політолог, аналітик корпорації „Ренд" Роман Сольчаник:

– Перша реакція – це здивування. Як дослідник того періоду я хочу зрозуміти, як виникло це рішення. Ну, звичайно – ювілей, 85-річчя, але, якщо сказати зовсім саркастично, навряд чи існують якісь конкретні підстави відсвяткувати такий ювілей.

З іншого боку, все ж таки Володимир Щербицький був довгі роки керівником КПУ в Україні, тобто першою особою в державі, і зігнорувати чи викреслити його з історії було б також абсолютно неправильно.

Під час перебудови діяла велика програма істориків, літературознавців – з метою відкрити так звані „білі плями" і, навряд чи годиться створювати нові „білі плями" у зовсім інших обставинах. Так що я як історик вважаю, що є якийсь сенс згадати про те і дати критичну оцінку діяльності першого секретаря ЦК КПУ.

Однак слід мати на увазі, що перші секретарі, не лише в Україні, але у всіх радянських республіках, не були провідниками у такому сенсі, як, скажімо, перший президент України Леонід Кравчук, чи сьогоднішній Президент Леонід Кучма.

Це не були люди, які мали відкриті можливості провадити якусь власну політику. Вони отримували накази, програми, лінію, всю політику від Москви. Так що говорити про Володимира Щербицького як про самостійного діяча нема ніяких підстав.

З іншого боку, Щербицький роками провадив політику, яка була абсолютно неґативна щодо прагнень тієї частини суспільства, яка не приймала тоталітаризму і обстоювала демократію.

Так що, як бачимо, ледве чи можна сказати щось позитивного про ті часи, коли люди були позбавлені свободи слова, сиділи за ґратами за українську мову, за демократію.

Є й така думка:

Микола Білоблоцький, посол України в Російській Федерації:

„Здавна український і російський народи пліч-пліч йшли спільним шляхом, нагадуючи лет журавлів в єдиному ключі. Переплетене історичне коріння, долі наших людей, тісно пов'язані економіка, культура, мистецтво двох країн. Скільки пісень, леґенд, поетичних рядків складено на берегах Дніпра і Волги на славу багатовікової взаємної щирої дружби!"

Зі вступного слова до інформаційного бюлетеня консульської служби Посольства України в Російській Федерації (червень 2002 р.).

Молимося за спокій душ загиблих

З Української Православної Церкви в США

Ми, Собор Єпископів Української Православної Церкви в США, разом з її духовенством і вірними уболіваємо над загибеллю 35-ох шахтарів, які втратили життя в шахті „Україна" в Донецьку під час пожежі 7 липня цього року. 79-ох шахтарів, що були поранені під час цієї трагедії, поручаємо зціляющій опіці Христа – лікаря душ і тіл наших.

У цей жалібний час ми молимося за спокій душ загиблих, а особливо за їхні родини, життя яких назавжди змінене цією подією. У цей критичний час вони шукають того заспокоєння, що його може подати лише Христос, наш Спаситель і Визволитель.

Водночас з висловами нашого співчуття і запевненням у наших молитвах, ми закликаємо Уряд України докладно простежити цю справу і застосувати по всіх шахтах України заходи, що не допустять до таких трагедій у майбутньому.

Константин,
Митрополит УПЦеркви в США і діяспорі,
Антоній,
Архиєпископ і голова Консисторії,
Всеволод,
Архиєпископ, правлячий архиєрей Західньої епархії

Ще одна трагедія на шахті в Україні

Україна займає перше місце у світі за рівнем смертности серед гірників

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 21 липня сталася ще одна – вже третя аварія на українських шахтах за менше, ніж два тижні. На шахті „Ювілейна" у місті Первомайську Дніпропетровської области загинули шестеро гірників внаслідок вибуху метану. 18 осіб потрапили у лікарню, двоє з них у важкому стані. Того ж вечора тіла шахтарів були підняті на поверхню.

На час вибуху у шахті працювали 423 гірники, у тому числі на аварійній дільниці – 45 гірників. На щастя, в шахті вдалося уникнути пожежі, інакше постраждалих могло бути в кілька разів більше. Зараз на шахті „Ювілейна" працює надзвичайна комісія, яка намагається з'ясувати причини аварії. За попередніми даними, це був вибух метану, проте що саме могло його спричинити, невідомо. За словами членів комісії, це було порушення правил безпеки. Протягом останнього року на шахтах в Україні загинули 300 осіб.

Головними причинами катастроф у вугільній промисловості вважається застаріле обладнання, надмірно глибокі шахти, а також систематичне порушення правил безпеки. „Причиною, яка призвела до трагедії на шахті „Ювілейна", стали, без сумніву, порушення техніки безпеки при проведенні вибухових робіт і необачне ставлення до електроустаткування", – сказав перший віцепрем'єр-міністер України Олег Дубина пізно ввечері 22 липня після відвідин шахти.

23 липня у Первомайську відбулися похорони загиблих шахтарів.

Радіо „Свобода"

Троянські коні Москви

Від початку нинішнього року відразу три заходи, проголошені урядом України, викликали стривоженість як в Україні, так і в діяспорі. Йдеться про відзначення 350-річчя Переяславської угоди між Україною і Росією, наміри узгодження підручників з історії шляхом вилучення описів конфліктів між обома державами, а останнім часом – також відзначення 85-річчя довголітнього провідника Комуністичної партії України і голови уряду Володимира Щербицького – відомого організатора політичних репресій і перетворення України на ядерно-мілітарний полігон СССР.

Зовні ці наміри мають ніби благопристійне підґрунтя – жити в добрих взаєминах з більш потужним і вагомим для світу російським сусідом. Але редакційна пошта „Свободи" відразу сповнилася великим числом заяв, протестів, листів, у яких викладено небезпеку для України, що чаїться у цих плянах Києва і Москви. Читачі розцінюють їх як троянського коня, якого недруги намагаються ввести в Україну під виглядом чергового дару від „старшого брата". І мають рацію.

Історики довели, що угоду 1654 року, укладену в Переяславі, Богдан Хмельницький розцінював як один з військових союзів, котрі тоді укладалися і уневажнювалися відповідно до обставин. Неочікуваним для нього й усього проводу України стало потрактування угоди з боку Росії як нагоди до привласнення велетенських теренів, названих нею Малою Росією.

Яким шляхом мало б тепер йти узгодження історії взаємин між українським і російським народами? Вочевидь, історична правда вимагає об'єктивного висвітлення усіх подій довкола Переяслава – від майже примусового складення присяги московському цареві групою прибічників Богдана Хмельницького до наступних повстань проти московського гніту. Підручники з історії повинні б розповісти правду про великих подвижників української культури XVII-XVIII ст., просвітителів і духовних отців, про наміри Івана Мазепи і криваве знищення Батурина, про переможні битви українського війська проти Москви і гіркі його поразки, знищення Катериною II Запорізької Січі, нищення української культури і мови у XIX-XX ст., приборкання незалежности України після розпаду царської імперії і наступні репресії комуністичного режиму, багатопланову дезінформацію світової громадськости, спрямовану проти України і українців діяспори.

Про це боляче вести мову, бо йдеться про незгоди між двома справді близькими слов'янськими народами. Але дружби між ними не можна досягнути замовчуванням одних фактів і перекрученим поданням інших. Треба почати з визнання провин, перепрошення і вибачення. Саме такою має бути стратегія мудрих і далекоглядних політиків. Прикметно, що послом Росії в Україні став колишній прем'єр, один з найбагатших людей світу, досвідчений політик Віктор Черномирдін, тоді як посол України Микола Білоблоцький – випускник партійної школи при ЦК КПСС, який раніше перебував на малопомітних комсомольських і комуністичних посадах, а тепер продовжує славити „взаємну і щиру дружбу обох народів".

Не дивує намір колишніх комуністичних діячів, які тепер є у проводі України, підсолодити історичну пам'ять свого багаторічного наставника Щербицького. Його прославленням досягається применшенням злочинів усього режиму, який він представляв.

Якщо нинішні ідеологи тепер навчатимуть українську молодь неправдивій „узгодженій" історії, у майбутньому з Україною станеться подвійне лихо: поперше, її може збудити грім троянського коня біля Софії, подруге, молодь дізнається правду і не вибачить батькам обману. Сьогодні ще можна уникнути цих негараздів.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про повернення додому

Моїм львівським приятелям

Скільки із нас в останніх роках робило цю вийняткову і разом з цим обов'язкову прощу – відвідини родинного міста і родинних ніколи не забутих місць?

Не знаю, хто з якими почуваннями здійснював ці відвідини, це повернення додому, але більшість прочан мала, мабуть, у своєму розпорядженні лише короткі дні, бо ж життя в новій країні полонило повною мірою і залишило нас усіх безбатченками.

Здається, ми вже не вміємо бути щасливими ані тут, ані там, на нашій і не-нашій землі, не вміємо почуватися ані тут, ані там цілком вдома. От такі із нас „люди світу"... Чи справді мусить воно так бути? Чи мусимо закінчувати життя, кидані почуваннями туди і сюди в болючій незгоді зі своїми думками і своїм серцем?

Ось так ми, немов Вічний Жидмандрівник, блукаємо в просторах між американським і европейським континентом і, здається, ніде вже не можемо знайти спокою та відчути, що „ми вдома".

Так принаймні думала я донедавна, так відчувала із розмов з нашими земляками-мандрівниками і так переживала кожну зустріч з Україною.

Аж ось тут, при заході життєвого сонця, знову доля кинула мене до рідного Львова. Він привітав мене на летовищі гарячим сонцем і теплим усміхом з-за китиці червоних троянд. І хоча славна львівська бруківка ніяк за останні роки не погладшала для їзди автом, а кам'яниці не помолодшали – все було ясне, щире, близьке. Не знаю, чи причиною було тепле літнє сонце, чи теплий привітальний усміх? Але з досвіду попередніх відвідин я вичікувала ще чогось нового, цікавого, інакшого, як попередні зустрічі зі Львовом і його теперішніми мешканцями.

І це „щось" прийшло – несподівано для мене і не вияснене досі, з яких саме причин. Але коли я відкрила очі першого ранку після довгої неспокійної ночі на новому місці, у мене було таке безмежне почуття щастя, якого давно не зазнавала. Це був момент повноти життя, що я – у моєму рідному Львові, у місті мого народження і молодости, у місті, де майоріють тепер жовто-блакитні прапори і де вулицями ходять молоді люди в українській уніформі.

А там прийшли дні, повні переживань – радісних і сумних, зворушливих і поважних. Взірцево організована мистецька виставка таких близьких серцю Омеляна і Любарта Ліщинських у Національному музеї, часті відвідини Личаківського кладовища, де мій подих спиняв щойно споруджений пам'ятник батькові і синові Ліщинським, і де я молилася на могилі діда Степана Федака, урочисте святкування 110-річчя з дня народин піонера жіночого руху Мілени Рудницької, телевізійний „круглий стіл", за яким я опинилася поруч Юлії Тимошенко.

А вкінці найбільш зворушливий особистий момент – можливість вперше стати, після півсторіччя, біля вікна колись моєї кімнати, колись мого дому і поглянути, „як колись", на перехрестя вулиць, на жовто-золоті квіти у моєму-немоєму городі і діткнутися ще раз дверей, до яких ключі досі заховані у мене, як найбільший скарб.

Ось так я віднайшла, може, востаннє, частинку мого Львова. Чи тільки мого? Скільки із нас тут і там вважає його „своїм"? Скільки із нас, забуваючи про усі фінансові неполадки, про брак води чи світла, про часто чужу російську мову, таки каже, як історичні Тонько і Щепцьо: „Тільки у Львові"?

У мене на руках подарована у Львові книжечка п. н. „Тільки у Львові", а в ній перелицьована з польського пісенька:

„Бо де ще є людєм так файно, як ту?
Тільки ві Львові!
Бо де ще зубачиш таку красоту?
Тільки ві Львові!
Ховаймо на спід тягар наших бід,
І в Штати нема чо тікати.
Таж пиво у нас холодне, як лід,
Дівчата – солодкі, як мід
Якби ще десь раз я врудитисі вмів
Тільку ві Львові!
Так люблю той Львів,
що бракує мі слів.
Львів – то є Львів!

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ: ПЕРЕЯСЛАВСЬКА УГОДА

Не було жодної угоди з Москвою

З приводу указу Президента України Л. Кучми про урочисте відзначення у 2004 році 350-річчя Переяславської угоди між Україною і Росією варто навести думку відомої дослідниці українського козацтва О. Апанович, яка зауважує, що взагалі в природі не існувало Переяславського договору 1654 році. Відбулася тоді тільки малочисельна Переяславська рада, яка скоріше носила представницький декларативний характер і не мала жодної юридично-правової сили. Відбулася також однобічна присяга гетьмана, частини старшини, козацтва і міщан. У Переяславі український народ не одержав жодного офіційного документального акту, який визначав би умови об'єднання двох держав, жодної письмової ґарантії виконання царським урядом усних запевнень московських послів.

Справедливим є твердження В. Липинського, який у праці „Україна на переломі" пише, що „на Переяславську умову ми звикли дивитись крізь призму пізніше витвореної переяславської леґенди... Бо хто хоче утожсамити переяславську леґенду з Переяславської умовою й бачити в умові леґенду про добровільне „возсоєдинєніє Руси" – мусить перш за все доказати, що гетьман Хмельницький підняв повстання проти Польщі во ім'я прилучення України до Москви і що Переяславська умова являється тільки формальним закінченням, посліднім скріпленим на папері актом отого ним задуманого діла. Але ж, розуміється, ніхто не може доказати того, чого не було".

Аналогічно вирішує дану проблему відомий історик І. Лисяк-Рудницький, який присвятив їй статтю „Переяслав: історія і міт". „Переяслав, – пише він, – не означав возз'єднання України з Росією... Але щоб зрозуміти, що насправді означав Переяслав у контексті своєї доби, варто порівняти його з подібними договорами Війська Запорізького з Річчю Посполитою та Османською імперією до і після 1654 року Переяславська угода не відрізнялася від них за своєю суттю. Як і всі інші, вона була відповіддю на конкретну ситуацію. Мотивом Переяславської угоди було не те, що український народ буцімто прагнув об'єднатися з російськими братами, а розуміння козацькою елітою поточних політичних інтересів своєї країни".

Б. Хмельницький після об'єднання з Московською державою, очевидно, дуже скоро усвідомив, що договір з Москвою може мати фатальні наслідки для України. Однак гетьман навіть у найстрашнішому сні не міг передбачити, в яку безодню страждань, знущань, рабського поневолення буде кинутий „старшим братом" український народ. Чи мала Українська держава після 1654 року перспективи для свого розвитку? Відповідь може бути однозначною – ні, не мала. У складі абсолютистської монархічної Росії Українська держава з її республіканською, демократичною формою правління була позбавлена цих перспектив. Царизм розумів, що Запорізька Січ, яка здавна була символом свободи і незалежності, й надалі залишатиметься каталізатором антифеодальних виступів селян. Царизм турбувало зростання економічного устрою Запоріжжя. Царизм не влаштовувала форма внутрішнього устрою Запорізької Січі, заснованого на демократичних, республіканських традиціях, які суперечили імперським нормам і порядкам.

Приклад „договору" 1654 році доводить неможливість входження України в будь-які об'єднання з іншими державами, які мають ознаки імперських структур, хай і оновлених, а також вимагає беззастережного несприйняття умов, що обмежують державну самостійність України.

Ярослав Колодій,
Дженкінтавн, Па.

Треба написати правдиву історію Росії

Більшої нісенітниці, ніж указ Президента України про відзначення 350-річчя Переяславської угоди, годі й шукати. Історія має єдине покликання – ствердження правдивих подій і їх наслідків. Якщо „узгіднювати" історію поневолювача із колишнім поневоленим, то це буде „історія", створена на замовлення, а не історія правдивих подій. Росія вміла і вміє спотворювати історію для своїх потреб і одурювання світу. Історія Богдана Хмельницького з правдивого історичного боку ще далеко не досліджена. Вона опирається на московській версії, створеній для потреб Російської імперії. В цьому напрямку є велике поле до наукової праці і з'ясування історичної правди. Насправді Богдан Хмельницький у феодальні часи, коли правили абсолютні монархи, за запорожським звичаєм впровадив демократичну владу, включно з вибором голови держави і головнокомандувача збройних сил. Звідки йому було сподіватись помочі? Всі самодержці боялись такого устрою. Це було народження демократії у XVII столітті, в Европі. Богдан Хмельницький був загрозою тодішнього феодального ладу, тому кожний сусід прагнув знищити його державу, а Москва вдалася до підступу.

Угода між Україною і Росією мала бути союзом, а не об'єднанням, бо козацький устрій Української держави не був скасований, а Москва ще довго обмежувала права, підкуповувала грішми і посадами козацьку старшину, а неслухняних висилала до Сибіру або страчувала. Отже, злуки не було, а був невдалий для України союз.

Наведу маленький приклад з особистого життя. Коли я був у 1952 році студентом університету Пенсильванії, то вчився, звісно, з американцями. Серед них був чоловік, який побачив у мене книжку з історії УПА. Він відкрив і відразу скрикнув: „Це – не російська!". „Так, – це українська книжка", – відповідаю йому. Він тоді розповів, що чотири роки вивчав історію Росії, з цієї площини став маґістром, а тепер зрозумів, що вчився фальшивої історії Росії. І не тільки він, а уся Америка учить таку історію і будує свою політику на фальшивих засадах. „Ви, українці, – сказав він, – повинні написати правдиву історію Росії. Не летючки, не памфлети, а правдиву наукову працю, видану солідною науковою інституцією. Така правдива історія змінить політику Заходу стосовно до Росії".

Ця розмова відбулася давно, сталися політичні зміни в Росії і в Україні, але потреба написання такої „правдивої історії Росії" тепер ще нагальніша, ніж до проголошення самостійної України. У правдивій історії не потрібно будь-яких „узгоджень".

Богдан Тодорів,
Філядельфія

Українці в Австралії вважають це „свято" ганьбою

Указ Президента України про відзначення „свята" Переяславської ради – ми, українська еміграційна спільнота в Австралії, – вважаємо ганебним документом, бо ж ця рада не була святковою подією, а початком трагедії української державности. Подібне відзначення імпонує Москві, бо ця подія привела Україну в стан колонії Російської імперії. А нинішній Президент з проросійською ностальгією виявляє свою надмірну прихильність до Росії, забуваючи про історію, сповнену варварських злочинів імперії проти українського народу і української держави. Пляноване відзначення пов'язується з проголошенням 2002 року – роком України в Росії, а 2003 року – роком Росії в Україні. Провідники України зазначають, що метою таких заходів є „бліже познакомітся друг с другом". Але такою заявою Президент України показав, що йому іще мало знайомства з російським варварсько-імперіялістичним шовінізмом за понад 300 років панування царської Росії та понад 70 років злочинної російсько-комуністичної влади в Україні з сумнозвісними „братніми дружбами".

Про Переяслав-Хмельницький за звичаєм радянських часів пригадують лише під час наближення чергових річниць Переяславської ради. На фото: Неохайні рекламні написи нівечать красу старовини.
Фото: Ф. Хмельковський

Нас дивує, що Президентові України все вище перелічене є неважливим. Він уникає будь-якого докору північному сусідові – спадкоємцеві царської і більшовицької імперій – за скоєні злочини в Українській державі, проти українського народу.

І це – лише один факт в ланцюгу подій, які змушують до висловлення незгоди. Соціяльно-економічний курс, який провадиться в Україні фактично під тиском Президента і його Уряду, не сприймає більшість українського народу. До цього часу з території України не виведені війська колишньої окупаційної влади.

Досі не забезпечено в Україні ліквідації духовної окупації Російської Православної Церкви, яка замаскувалась під назвою „Української" Православної Церкви Московського патріярхату. Не відбулося й по сьогодні повернення всіх храмів на терені України Українській Православній Церкві Київського патріярхату, Українській Греко-Католицькій Церкві та Українській Автокефальній Православній Церкві, а особливо Печерської Лаври – нашої національної святині. Чомусь Московській патріярхії – речникові духовної окупації України – наші урядові чинники сприяють навіть надають їй реєстраційне право на існування і володіння.

Безумовно, відзначення 350-річчя Переяславської ради стане ще одним щаблем до посилення впливу Московського патріярхату в Україні.

Федір Габелко,
Мельбурн, Австралія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
в НЬЮ- ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ в пам'ять ЗЕНОНА СНИЛИКА на СОЮЗІВЦІ

Від 31 серпня до 2 вересня 2002 року

(LABOR DAY WEEKEND)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ
УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на рік 2002

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, (в тому пропам'ятні чаші інж. Б. Рака, д-ра В. Гука, Я. Рубля і д-ра П. Харука), „Свободи", „The Ukrainian Weekly", Марії Душник і Константина Беня

та грошові нагороди, уфундовані Іваном Гинянським, власником фірми Віннер Форд

в поодинокій грі:

ЖІНОК (35 р. і вище),
ЧОЛОВІКІВ, СЕНЬЙОРІВ 35-44, 45-55 рр.
ЮНАЧОК, ЮНАКІВ 18 р. і нижче.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає:

MR. GEORGE SAWCHAK
724 Forest Ave., Rydal, PA 19046

до 26 серпня 2002 р. Зголошення одержані після 26 серпня 2002 р. не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Ю. Савчак, Ю. Попель, Ю. Грабець.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

СУБОТА, 31-го серпня — год. 8:30 ранку на Союзівці: зголошення всіх змагунів і змагунок до турнірової комісії і початок змагань. В цей час учасники турніру отримають інформації про час і місце своїх перших змагань і розподіл дальших змагань в поодиноких групах. В разі дощу, всі учасники турніру мусять прибути до головного будинку Союзівки, де отримають інформації про час і місце змагань.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційному листку. Учасники, які не зголосяться в назначений час змагань будуть дискваліфіковані.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

Чеки виписувати на: K.L.K. American Ukrainian Sports Club

....
1. Ім'я і прізвище
....
2. Адреса (по-англійськи)
....
3. Телефон
....
4. Дата народження
....
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
....
6. Клюбова приналежність

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.
Для членів УНСоюзу - 45 дол.

Помер св. п. Іван Телюк

Св. п. Іван Телюк

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу зі смутком повідомляє Головний уряд УНСоюзу, членів 414-го відділу у Нью-Гейвен, Конектикат, членів 88 відділу у Кергонксоні, Нью-Йорк, та все членство УНСоюзу, що 13 липня 2002 р., на 79-му році життя, відійшов у вічність, предсідник (1970-1974) і довголітній секретар (1969-1998), 414 відділу УНСоюзу св. п. Іван Телюк.

Головний Екзекутивний Комітет і все членство УНСоюзу висловлюють щирі співчуття дружині Ірині, дітям і внукам Покійного.

Похоронні відправи відбулися в середу, 17 липня 2002 р., в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Просимо читачів надсилати спогади про Союзівку

З нагоди 50-річчя Союзівки – відпочинкової оселі УНСоюзу – редакція „Свободи" запрошує читачів написати спогади про найбільш пам'ятні події особистого життя, пов'язані з цією оселею. Для багатьох Союзівка була місцем цікавих знайомств, перших зустрічей з судженими, весіль, хрестин, спортивних перемог, перших артистичних виступів, визнання дівочої вроди, незабутніх родинних свят та інших подій, про які варто розповісти іншим.

Просимо надсилати ваші спогади до кінця літа з тим, щоб восени „Свобода" змогла опублікувати таку тематичну добірку. До тексту можна додати світлини (в разі потреби їхнього повернення подбайте про оплачений конверт з адресою). Спогади просимо написати українською мовою обсягом 1-2 сторінок машинопису.

Адреса редакції: Svoboda, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

Редакція „Свободи"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вертаючись до статті про „касетну аферу" і до відгуків на неї

Моя щира подяка редакції „Свободи" за надрукування статті „Касетна афера болюче пошкодила Україні", а також усім, хто уважно прочитав і висловився схвально чи несхвально щодо думок у згаданій статті. Важливо, що для української діяспори проблеми сучасної України не є байдужі. Україна розвивається закономірно, нормальним шляхом. Навіть є чимало показників, за які можна бути гордими – це виробництво літаків, „кольчуг", сталі і багато іншого. Міста України розбудовуються, крамниці повні товарів, а проблема грошей все була і буде, це ми також бачимо і в капіталістичному світі. Під економічним і політичним оглядами, в сенсі національної свідомости і мови Україна прямує до кращого. Звичайно, могло б бути краще. Маймо терпеливість.

Я одержав від багатьох осіб ґратуляції. Також щиро дякую авторам листів, що були надруковані на сторінках „Свободи". Радію, що надрукована стаття викликала зацікавлення та виявила поляризацію думок серед читачів, за що я також вдячний, не дивлячись на те, чи вони зі мною погоджуються, чи ні.

Все ж дозвольте повторити незаперечну істину, вже мною сказану: політична пам'ять є коротка. Ми дуже скоро забули, де ми були. Ми були безбатченками, нас не визнавали, не знаходили на картах світу. Ми забули про те, що колись нашим бажанням було, щоб на Україні повівав синьо-жовтий прапор і шанувався Володимирів тризуб. Ми змагали, щоб Україна була самостійною і соборною державою. Сьогодні Україна все має, але бачимо, що цього замало. Подумаймо над тим, що Україна була майже 350 років бездержавним народом. Це не залишилось без неґативного впливу.

Надія Дейчаківська, поруч схвальних думок, зробила зауваження щодо замовчування дій осіб, які грабують молоду державу: мовляв цього не треба приховувати. Питання цілком правильне, але чи факти доведено? Нагадаймо справу П. Лазаренка, який перебуває під арештом американського правосуддя. Як довго доводять його злочин, а за що? На жаль, Лазаренка не передали українському правосуддю. Чому?

Н. Дейчаківська пропонує вимітати бруд (проти чого я не заперечую), але боюся, щоб з вимітанням бруду ми не вимели молодої Української держави. Руйнувати значно легше, ніж будувати.

Щодо зауважень Івана Овечка. Він згадує справу УПЦ МП, яку підтримує Л. Кучма. На жаль, це правда і я не збираюся заперечувати її. Поруч з тим, як пояснити що Президент Л. Кучма запросив Святішого Отця Івана Павла II приїхати в Україну? Візита пройшла з великим успіхом, її спостерігав цілий світ, дехто вперше довідався про державу Україну. Такого успіху не передбачав ні господар, ні сам Святіший Отець. Не всім відомо, що деякі римські куріяльні кола радили Папі відмовитися від візити в Україну. Також мало кому відомо, який сильний тиск був, внутрішній і зовнішній, на Президента Л. Кучму, щоб він відкликав візиту Папи в Україну. Навіть посол Російської Федерації В. Чорномирдін офіційно закликав, щоб ця візита була відкликана. Однак Президент Л. Кучма не піддався тискові, достойно і гідно прийняв Главу Вселенської Церкви.

Успіхів Віктора Ющенка, як голови уряду, я не приписував Л. Кучмі. Але саме Л. Кучма покликав В. Ющенка на голову уряду. Чому згодом Президент при допомозі комуністичних й інших депутатів звільнив В. Ющенка, нам не відомо, можемо тільки здогадуватись. А сьогодні переможець у виборах до Верховної Ради В. Ющенко пішов на співпрацю з комуністом П. Симоненком, який допомагав його виганяти. Як це на простій мові пояснити?

І. Овечко запитує, чи я знаю, „хто є у тій Службі Безпеки?". Без сумніву – знаю. Відомий український письменник і політичний діяч Іван Багряний, засновник Української Революційної Демократичної Партії (УРДП) у 50-их роках писав, що наші кадри в Україні треба шукати в комсомолі і комуністичній партії. За це І. Багряного критикували. Я вірив, що він мав рацію, а сьогодні це підтвердилося.

За радянського панування всі керівні пости займали члени Комуністичної партії. Відсоток безпартійних був майже непомітний. Чи після розпаду Радянського Союзу були професійні сили, які могли заступити професійну комуністичну номенклятуру? На початку 90-их років головою Львівської Обласної ради був відомий політичний борець, дисидент Вячеслав Чорновіл, але, на жаль, не блиснув. Один з визначних українських дисидентів був послом України у Канаді, але слави для України не приніс.

Коли ж ідеться про похорон Патріярха Володимира, то І. Овечко не знає всієї правди. В тій справі було б найкраще запитати колишнього Президента України Леоніда Кравчука, він був оркестрантом. Це справді був болючий внутрішний скандал, якого не можна порівнювати до касетної афери М. Мельниченка.

На закінчення І. Овечко пише: „Виступів проти самої президентської інституції я ще ніде й ніколи за ці майже одинадцять років незалежности... серед українців не почув". Не знаю, як розуміти це. Подобається І. Овечку, чи ні, Л. Кучма є і до наступних виборів залишається Президентом. Може, Вам більше до смаку безвідповідальне визначення Романа Купчинського, який написав на сторінках „Свободи" (14 червня), що „він (Кучма), якщо хочете, доглядач корпорації ТОВ „Україна". Він призначає своїх реґіональних менеджерів, має справу з фікцією, відомою як Верховна Рада і намагається заробити долляр-два..."

Леонід Царик дивується, як я міг написати статтю в обороні Президента Л. Кучми. Якщо моя стаття прозвучала, як оборона Президента Л. Кучми, то я цього не соромлюся. По-перше, я написав статтю про касетну аферу, яку спродукував М. Мельниченко. Було б добре знати, для кого він це робив і хто були замовники? Знаємо, що великодушно він одержав дозвіл на проживання в США. З розуміння Царика виходить, що М. Мельниченко, якого завданням було охороняти, а не шпиґувати, є „герой" України, а Президент Кучма – „негідник". Л. Царик покликається на старий совєтський звичай і пише, що тоді відкрито брали хабарі. Напевно брали, але не відкрито. Але де не беруть хабарів у різних формах і видах? А щодо суржика, то справа не така проста, бо ним розмовляє багато українського народу, однак гірше, коли ще більше громадян України розмовляють російською. Напевно, народ в Україні не буде розмовляти „літературною" мовою. Чи за це маємо їх викреслити з реєстру українства? Ще багато спливе води у ріках України, заки буде домінуючою українська мова в Україні. Візьміть до уваги, що мовний елемент не все є виявом справжнього українського патріотизму.

Українська діяспора повинна боронити Україну – без огляду, хто є Президентом. Варто нагадати слова генерала УПА Тараса Чупринки-Шухевича, які він промовив на таємній зустрічі з сином Юрієм: хай буде вже і Радянська Україна, але самостійна. Дякуймо Богу за те, що маємо і допомагаймо Україні, щоб була краща.

Микола Галів,
Нью-Йорк

Я довіряю „Свободі"

Дев'ять років я передплачую „Свободу", і кожне свіже число мене цікавить, бо тільки з цього джерела я одержую різнобічну, повну інформацію про Україну, про життя її народу, про владу, про Церкву, про всі успіхи і всі проблеми.

Це все мене турбує, бо я – українець, більше половини життя я прожив в Україні і не можу бути байдужим до того, що там діється. І за всі ці дев'ять років я не мав причини звертатися до редакції, тому що мене задовольняв зміст газети, її об'єктивність, те, що вона дає місце різним думкам і поглядам, аж до протилежних.

І ось у „Свободі" за 17 травня (20 число), прочитав статтю Миколи Галіва „Касетна афера болюче пошкодила Україні". Вона настільки мене вразила, що я вирішив написати до редакції. Бо аж такої наївности я не сподівався від жодного з ваших авторів. Чи М. Галів взагалі читає „Свободу"?Чи бере до уваги те, що вона пише про Україну протягом бодай двох-трьох останніх років?

Хочу нагадати М. Галіву деякі з публікацій. Наприклад, „Звернення до групи „Самостійна Україна" Левка Лук'яненка (7 квітня 2000 р.): „...Після Кравчука Президентом став Леонід Кучма – людина, що все життя служила Московській імперії, вихована в сфері російської, совєтської культури і про українські національні інтереси нічого не чула. Він створив навколо себе космополітичне середовище, яке не знає української національної ідеї і не хоче, щоб вона спрацювала. Влада перетворилася в кланово-мафіозну владу...".

Ось уривок зі статті Григорія Омельченка (17 серпня 2001 р.), голови Комісії Верховної Ради з боротьби з корупцією і організованою злочинністю: „А злочинна кадрова політика Президента Кучми привела до того, що сьогодні багатющу Україну називають однією з найбідніших країн світу. Якщо тоді в 1993 році крали мільйонами, то пізніше почали красти мільярдами. Коли ми (комісія) зібрали повні дані про наявність у Президента та його рідних банківських рахунків за кордоном на астрономічні суми, то прокучмівська парляментська більшість 1 червня 2000 року злік-відувала нашу слідчу комісію, не заслухавши навіть звіту її голови".

7 квітня 2000 року Петро Часто у статті „Ось і стрепенімося" прокоментував виступ Івана Драча, який закликав українців „стрепенутися" і рятувати незалежність та державність, а не виїжджати з України в пошуках кращої долі. П. Часто пише: „Біда в Україні – не від тих, що їдуть геть, а від тих, що там залишаються, від високопоставлених злодіїв, які стільки вже накрали, що у власній шкурі не вміщуються. І від бездарних державних та партійних провідників, які безупинно гризуться за владу і за нові можливості неправедного збагачення. В останній приїзд до Ужгороду, рідного міста, я бачив такі пишні палаци новітніх багатіїв, які навіть американським мільйонерам не можуть приснитися, а трохи далі, в старій частині міста, голодні риються у смітниках...".

„... Ми повинні тримати Україну такою, якою вона є і докладати усіх зусиль, щоб вона була кращою", – пише Микола Галів. Так, але біда в тому, що коли прості трудівники докладають зусиль, щоб Україна була кращою, владоможці на чолі з Президентом чинять навпаки – щоб Україна була гіршою.

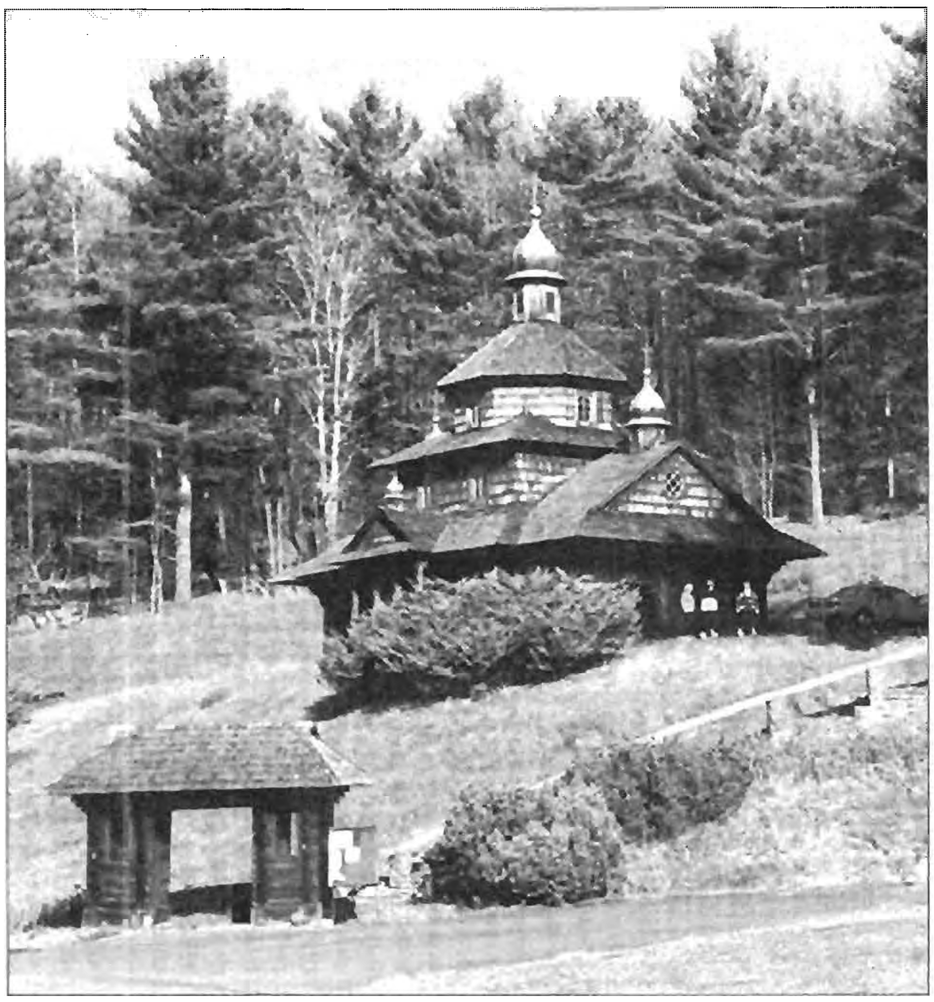
Читаємо „Свободу" за 3 травня 2002 р., статтю Марії Щур: „... Нові звинувачення на адресу українського Президента залишаться головними чинниками нестабільности політичної ситуації в Україні на найближчий час, вважають міжнародні оглядачі...".

Наступна стаття – розповідь Миколи Мельниченка „Вважаю своїм святим обов'язком продовжувати боротьбу" (1 лютого 2002 р.): „Я міг би безтурботно жити біля президентської годівнички й не помічати того, що роблять з Україною ті, кому народ довірив владу. Вже тепер у США я міг би ґендлювати записами, які я маю. Повірте, покупців цього „товору" не бракує. Пропонують великі гроші, аби викинути в мене „компромат" на себе українські олігархи, політики. Були ґінці й від Кучми. Пропонували мільйони, аби я припинив боротьбу і віддав записи „хазяїну". Але я їм відповів, що дякую за пропозицію, грошей мені справді

(Закінчення на стор. 19)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

40 років нашому храму

Церква св. Івана Хрестителя в Гантері.

ГАНТЕР, Н.Й .– У мальовничому куточку Кетскільських гір, де живе багато українців, серед розкішної гірської природи, на високому пагорбі красується витвір мистецтва, шедевр спільної творчої праці наших будівничих, різьбарів, майстрів пензля , що створили цей унікальний Божий Храм – церкву св. Івана Хрестителя. І слава про її своєрідну красу за сорок років існування поширилася не тільки в Америці.

Церква св. Івана Хрестителя стала тим місцем, що невпинно притягає до себе відвідувачів, туристів із усіх усюдів.

Однак для українців Гантеру, Джуету, Лексінгтону, Віндгаму і Танерсвілу, що тут поселилися, віднайшовши серцем якусь дивовижну схожість і спорідненість Карпатських і Кетскільських гір, як і тих, що народились в Америці та хрестились і вінчались у цьому Божому храмі, церква св. Івана Хрестителя – то особлива цінність.

Від дня першої відправленої у ній Святої Літургії вона оточена любов'ю людей, що її побудували у пам'ять тих, що впали за волю України. І хоча багатьох із творців цього Божого храму та постійних його відвідувачів уже немає в живих, та святість і любов, втілені у красу побудови вони духовно передали нам і тим, хто прийде після нас.

Наша церква кожного літа, у празник свого патрона св. Івана Хрестителя вітає не тільки своїх парафіян, а й гостей. Так буде і цього 2002 року, бо це свято – особливе ! Нашій улюбленій „святій споруді" виповнюється 40 років! Разом з тим, це сороколіття нашої парафіяльної громади.

Про унікальну історію нашої церкви, її будівничих, парафіян, жертводавців та меценатів незабаром розповість давно задумана і вже створена книга. Треба тут підкреслити, що церква і громада пов'язані з діяльністю Патріярха Йосифа, який відвідав нас в 1968 році. За словами одного визначного політичного в'язня, „там, де ступила нога українця і де згуртувалася українська громада – там вже є маленька частина великої України".

Громадяни парафії при церкві св. Івана Хрестителя сердечно запрошують усіх приятелів, знайомих, сусідів, гостей на радісне святкування ювілею сорокаліття нашої церкви, яке відбуватиметься 4 серпня 2002 року у Гантері, Н. Й. Тел. : (518) 734-5330.

Соня Вовк

50-ті річні збори Кредитівки

ДЖЕНКІНТАВН, Па. – Загальні збори філядельфійської Української федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" відбулися 7 квітня в залі Освітньо-культурного центру, при чисельній участі членів і гостей. Збори відкрив голова Ради директорів Богдан Мізак, який надав слово д-рові Іванові Скальчуку, одному з 12-ти членів товариства „Самопоміч", що підписали чартер для Кредитівки 50 років тому. Д-р І. Скальчук нагадав членам, що „Самопоміч" стала спонзором кредитівки і підкреслив важливість співпраці між обидвома організаціями.

Секретар дирекції Марія Колодій прочитала протокол з попередних загальних зборів, який було прийнято без змін.

Голова ради директорів Богдан Мізак прочитав свій звіт, в якому підкреслив успіхи кредитівки у практично кожній ділянці, подякував членам за їхню льояльність та підтримку, як рівнож висловив вдоволення з проводу доброї співпраці між всіми відділеннями кредитівки і подякував за відданість та працю членів дирекції та службовців.

Екзекутивний директор Ігор Чижович, звітуючи про фінансовий стан кредитівки, вживав діяграми, за допомогою яких представив історію фінансового росту кредитівки, зосередившись при кінці свого звіту на загальній праці установи у звітовому році. Він підкреслив, що попри рецесію в країні кредитівка мала рекордовий зріст як у майні, так і в кількості членів, осягнувши суму 112 млн. дол. в активах і 6,900 членів. У 2001 році було також відкрито дві нові філії – в Нью-Джерзі і Пенсильванії. Трентонська філія розміщена в Українському народному домі в Трентоні, Н. Дж., Скрентонська – в сусідстві української католицької церкви свв. Кирила та Методія в Оліфанті, Па., що дуже близько до Скрентону. Скрентонська філія постала завдяки злуки кредитівки Братського Союзу з кредитівкою „Самопоміч" у Філядельфії, що сталася в червні 2001 року. І. Чижович повідомив збори, що 2001 рік був останнім роком його праці в Кредитівці, тому що він відходить на пенсію.

Б. Мізак від імені кредитівки вручив І. Чижовичеві почесну грамоту за його віддану працю у розбудові кредитівки. Б. Мізак представив наступника І. Чижовича – Олексанра Тишовницького, який зайняв посаду екзекутивного директора з початком 2002 року. П. Тишовницький пообіцяв вести кредитівку до нових успіхів та працювати над удосконаленям послуг для членів.

Голова Котрольної комісії Марія Возняк заявила, що кредитівка працює згідно з правилами і законами Федерального бюра та згідно зі своїм статутом і кількаразова контроля не виявила жодних недоліків чи неточностей.

Збори перейшли до виборів двох членів Ради директорів, покликавши до звіту голову Номінаційного комітету Віру Кліш, яка подала імена двох кандидатів. Ними були Марія Возняк та Ігор Чижович. Оскільки ніхто не запропонував інших кандидатів, обоє були обрані до Ради директорів одностайними оплесками членів.

Ілярій Мазепа

Фото: Роман Стельмах

Богдан Мізак (праворуч) та Ігор Чижович.

Затишно стало на „Писаному Камені"

Учасники громадських робіт з впорядкування оселі „Писаний Камінь".

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Пластуни і їхні приятелі з Клівленду і північного Огайо працювали цієї весни і цього літа на пластовій оселі „Писаний камінь" у Міделфілді, Огайо, щоб відновити цю оселю під пластові табори. Вони спромоглися відновити і почистити всі будинки, побудувати нові споруди, посадити квіти і прикрасити всі площі та подвір'я. Підготовлено площу під новий басейн, який ми будуватимемо у наступному році, нові лінії електричного струму закладено в бараках, нове приладдя – в кухні, нові огорожі збудували пластові робітники. Ланка батьків подарувала два човни для вживання на озері, а також гроші на придбання нових столів і крісел до їдальні.

Роман Квіт („Пан Молоко") організував робітників для виконання проєктів цього року, як робив це за останні три роки, коли понад 3.8 тисячі годин добровільної праці робітники подарували для „Писаного Каменя". Цього року понад 100 осіб працювало добровільно більше 1,200 годин, а ще більше заплянoвано. Роман Квіт уживає електронну пошту, щоб інформувати робітників про наступну працю, а одного разу він розіслав свою світлину, на якій як гетьман провадив ланку робітників до бою-роботи!

Багато осіб допомагає в нашій праці на „Писаному Камені". З Чикаґо 6-ий курінь юначок подарував гроші на відбудову площі під відбиванку. З Клівленду 28-ий курінь юначок і 17-ий курінь юнаків працювали разом з батьками на „Писаному Камені" у вільні дні.

Тепер „Писаний Камінь" є чистий, відновлений і готовий прийняти таборовиків і гостей з Клівленду та інших міст на табори, починаючи з цього літа.

Цей проєкт є добрим прикладом співпраці в українській громаді, прикладом того, що українці можуть зробити, коли працюють разом. Запрошуємо на „Писаний Камінь" цього літа, щоб разом провести час у перебудованій оселі.

Катруся Стецик

Злет юнацтва СУМ

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – 25 і 26 травня на Оселі СУМ відбувся 43-ій Злет юнацтва СУМ східного побережжя, присвячений 60-літтю УПА, 70-літтю Голодомору в Україні 1932–1933 років і 110-літтю від дня народження Патріярха Йосифа Сліпого. Гасло злету – „У майбутнє – шляхами героїв!".

Команда злету складалася з членів Осередку СУМ ім. 24 серпня 1991 року у Випані, ім. Лесі Українки у Джерзі Сиrі та ім. полковника Євгена Коновальця в Ірвінґтоні. Комендантом був Михайло Козюпа.

В злеті взяли участь члени юнацтва з осередків Нью-Йорку, Йонкерсу, Пасейку, Джерзі Сиrі, Ірвінґтону, Випані, Філядельфії, Балтимору, Гартфорду, Бінґгамтону, Ґошену, Бостону і Монреалю. Загалом 445 осіб.

Протягом двох днів учасники брали участь у конкурсах знання, слова, роїв, мистецьких виступів, легкоатлетики. В суботу увечорі юнацтво взяло участь у забаві. В неділю рано відбувся перегляд одностроїв по осередках, а після цього всі учасники взяли участь в Службі Божій, яку відправили оо. Богдан Данило і Ігор Міджак.

У неділю, ввечері, команда Злету вручила нагороди змагунам, які посіли перші місця у конкурсах, трофеї мистецьким одиницям і дружинам, які змагались в конкурсі мистецтва.

Найбільше індивідуальних точок в Старшому юнацтві здобули Маркіян Колінський (Гартфорд), Христина Ґаргай (Нью-Йорк) і Наталка Кукіль (Йонкерс), в Молодшому юнацтві – Христя Мельник і Андрея Попович з Осередку СУМ Нью-Йорк.

Найбільше загальних точок здобув Осередок СУМ Ірвінґтону. Осередок СУМ Випані посів друге місце, а Осередок СУМ Йонкерсу – третє місце в загальному точкуванні.

У відбиванковому турнірі юначок перемогли дівчата з Монреалю, друге місце – Йонкерс і третє – Нью-Йорк. Серед юнаків перше місце – Гартфорд, друге – Йонкерс „Крилаті" і третє – Пасейк-Б. Організаторами конкурсів були Дана Біланич, Тереса Блажейовська, Олена Гальковичч, Леся Цебрій-Раго, Оксана Бартків, Христя Цебрій-Ризо, Зоряна Ковбаснюк, Богдан Куцина, Христя Вох, Стефан Нагорняк, Зенон Іщак. Важливі обов'язки виконували Тетяна Козюпа, Катя Куцина, Роман Миrаль, Стефан Вох. Медична опіка – Євген і Леся Кузіви.

Орест Козіцький

Перегляд одностроїв.

Наймолодші юнаки в бігу на 40 ярдів.

Наймолодші юначки при кінці бігу на 40 ярдів.

Вручення нагород представникам відділів: перше місце – Ірвінґтон, друге – Випані, третє – Йонкерс. Зліва – комендант Михайло Козюпа, праворуч голова Світової управи СУМ Юрій Наконечний.

Традиція Лемківської ватри продовжується

Учасників ватри вітає Зенко Галькович, біля нього – Василь Гаргай і хор „Рідна пісня".

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – 28–30 червня на сумівській оселі Крайова управа Організації Оборони Лемківщини влаштувала 2-гу Лемківську ватру, присвячену 55-ій річниці Акції „Вісла".

Староста ватри Василь Гаргай відкрив це свято. На Лемківську ватру цього року приїхало багато людей з різних реґіонів США і Канади, щоб відчути міцну дружбу старих друзів, а також пригадати собі, як то було 55 років тому, коли відбувалася Акція „Вісла". Василь Гаргай повідомив, що в цьому році в Києві відбувся III Конґрес Світової федерації лемківських об'єднань, і представив присутнім Провід лемківської організації США.

У вступному слові Зенко Галькович, голова КУ ООЛ, наголосив, що Лемківська Ватра єднає молодь, а старшому поколінню нагадує старі часи, які не стираються в пам'яті народу. Відтак З. Галькович запросив до запалення символічної ватри д-ра Івана Гвозду, Василя Гаргая, Івана Філя, Івана Сороку, Семена Мадзеляна та Стефана Гованського. Під бурхливі оплески ватра запалала яскравим полум'ям.

У святковому концерті взяли участь: лемківський хор „Гори наші" округи Олбані (керівник Михайло Цапара), вокальне тріо „Черемшина" з Монреалю, Канада, танцювальний ансамбль „Майбутні кроки" з Пасейку під керівництвом Володимира Юрченка, вокальний дует сестричок Ліди і Ґабріели Орос зі Закарпаття, лемківський дівочий ансамбль з Канади, гурт „Галичани" під орудою Віктора Сибіра. Ведучий Стефко Герилів з Долини розвеселяв присутніх веселими жартами.

А в цей час на вогні допікалися поросята – традиційна страва Лемківської ватри. Після концерту „кухарі" – Іван Завада, Адам Стець та Іван Лукачич частували всіх присутніх печеною свининою. Далеко за північ лунали танцювальні мелодії у виконанні оркестри „На здоров'я" і „Хвиля".

Другого дня, в неділю, відбулося крайове відзначення сумної 55-ої річниці Акції „Вісла", яке почалося з Панахиди за всіх тих, які загинули під час цієї трагедії.

Головним доповідачем був професор д-р Іван Гвозда, колишній голова Світової федерації лемків. Він накреслив загальними штрихами ганебну Акцію „Вісла", згадав про ті незліченні звірства, які чинили над людьми польські вояки. Доповідач закликав усі українські організації домагатись, щоб якнайшвидше польські організації визнали Акцію „Вісла".

Опісля був представлений музично-поетичний монтаж про Акцію „Вісла" під керівництвом Адама Стеця і Алли Куцевич. Жалібні, тужливі, глибоко патріотичні слова під звуки бандури зворушували до сліз глядачів, багато з яких були живими свідками цих трагічних подій.

Прекрасно звучали лемківські пісні у виконанні Алли Куцевич та Ірини Гречко. Читці – Адам і Ева Стеці, Надя Гавриляк, Ярослав Брегнер, Петро Вісլоцький, Тарас Гривнак.

В заключному слові З. Галькович подякував організаторам і всім учасникам Лемківської ватри за активну участь.

Лідія Баб'юк

Випускний вечір шкіл українознавства

ІСТ-ГАНОВЕР, Н.Дж. – Випускний вечір матурантів шкіл українознавства метрополітального Нью-Йорку і Нью-Джерзі відбувся 1 червня в готелі „Рамада Інн".

Учасниками свята стали 33 матуранти шкіл з Йонкерсу, Н.Й., Моріс Кавнті, Н.Дж., Осередку СУМ ім. ген.- хор. Т. Чупринки, Н.Й., ОУА „Самопоміч" Н. Й., С. Бавнд Бруку, Н.Дж., Стемфорду, Кон.

Вечором провадив учитель Школи українознавства Осередку СУМ ім. ген.-хор. Т. Чупринки в Нью-Йорку Богдан Гаргай, який запросив на залю директорів, учителів і студентів-випускників. Останні були у вишитих сорочках.

До президії були запрошені о. Богдан Лукій, ЧНІ; д-р Євген Федоренко, голова Шкільної Ради УККА; Михайло Савків, мол., президент УККА; директори шкіл Марія Кіцюк, Юрій Косачевич, Павлина Андрієнко-Данчук, Ольга Кекіш, Христина Сизоненко.

Почесними гостями були новообраний предсідник УНСоюзу Стефан Качарай, представники українських фінансових організацій Геня Кузьмович-Блага, Ярослав Кіцюк, Ігор Макаренко, Христина Ликтей, Богдан Стасів, Михайло Козюпа, Андрій Гречак, Михайло Целюх.

Після молитви імпрезу відкрила директор школи Павлина Андрієнко-Данчук, яка висловила надію, що набуті знання провадитимуть випускників у широкому світі, поведуть в рідну Україну, яка потребує їх і чекає на них.

На вечорі промовляли д-р Євген Федоренко, Михайло Савків-мол., який високо оцінив виховання української молоді на поселеннях, особливо велику працю Шкільної ради УККА, шкіл українознавства й молодечих організацій, які вкладають великі зусилля у виховання молоді в українському дусі.

Від імені випускників виступила відмінниця Школи українознавства Осередку СУМ ім. ген.-хор. Т.Чупринки в Нью-Йорку Леся Гаргай, яка зокрема сказала:

– Ми прийшли подякувати нашим батькам, директорам, вчителям, які з любов'ю провадили нас щосуботи 12 років, щоб ми опанували нашу рідну мову, літературу, історію, культуру, географію за програмою Шкільної ради, щоб ми несли у світ знання про Україну.

Найголовнішою подією вечора стало вручення дипломів випускникам. Представники українських фінансових організацій вручили їм подарунки та грошові нагороди.

У нинішньому році школи українознавства закінчили: при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й. – Макаренко Всеволод, Рибак Лариса, Романів Юрій; Рідну школу ім. Лесі Українки в Моріс Кавнті, Н. Дж. – Баранецька Вікторія, Гадзевич Маркіян, Галібей Мирослава, Мисило Маланка, Яримович Христина, Яцикевич Марта; при осередку СУМ в Нью-Йорку – Бабська Катя, Блага Уляна, Гаргай Леся, Духнич Віталій, Духнич Павло, Заяць Таня, Колінець Назар, Маслій Ірина, Маслій Тетяна, Паска Антоній, Попович Маруся; при ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку – Бузета Данило, Галатин Наталя, Гервас Оксана, Кузьмович Тетяна, Подпірка Адріян, Пилип Микола, Салабай Христина, Ясінський Григорій; при церкві-пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. – Данищук Богдан, Качала Александра; при парафії катедри св. Володимира Великого в Стемфорді, Кон. – Заровна Анна, Крижалка Ольга.

Закінчилось свято вечерею, яку супроводжували мелодії оркестри „Леґенда", після якої були танці до пізньої ночі.

Павлина А. Данчук

Випускники шкіл українознавства в Нью-Йорку і Нью-Джерзі.

Фестиваль „Верховина“ відбувся у гірській оселі

ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й. – 27-ий щорічний український фестиваль „Верховина“ відбувся 19-21 липня на традиційному місці – у гірській оселі „Верховина“. Минулого року українська громада ледве не втратила це місце відпочинку, але тривалі зусилля Української американської культурної фундації зберегти оселю „Верховина“ для української громади увінчалися успіхом і тисячі гостей свята зустрілися на звичному місці. Організатори добрим словом згадували д-ра Степана Вороха, який багато зробив, щоб привернути увагу громади до оселі, але не дожив до здійснення своєї мрії.

Розповідає один з організаторів фестивалю Андрій Капчак:

– Ми полічили, що на свято прибуло звідусіль – від Канади до України – 11 тисяч гостей. Серед них – чимало американців, які хотіли побачити український фестиваль. В організації фестивалю допомогли „Вестерн Юніон“, „Міст“, місцевий ресторан Майкла, крамниця Бачинського, багато інших. На відкритті сказала вітальне слово Уляна Кекиш-Солоденко. У п'ятницю йшов дощ, але потім випогодилося і в суботу та неділю були великі концерти. Тепер ми маємо досвід і впевнені, що фестиваль наступного року триватиме чотири дні і буде ще кращим.

Неділя розпочалася Службою Божою, на якій співав хор з Томс-Рівер, Н. Дж. Проповідь виголосив о. Іван Терлецький. Священики освятили відновлений головний будинок оселі.

У фестивальних концертах взяли участь численні виконавці, зокрема солісти Леся Грабова, Роман Цимбала, Тарас Петриненко, Іво Бобул, популярна артистка Ірина Гречко, тріо бандуристок „Намисто“, дует „Черешеньки“, танцювальні гурти Роми Прийми-Богачевської і „Соняшник“ з Канади, маршова оркестра „Авангард“, багато інших.

Членка фестивального комітету Соня Бланарович поділилася враженнями:

– Найважчим було те, що багато чого ми робили вперше і не мали досвіду. Але вдалося... „Верховина“ ожила, сповнилася музики і танців. Ми вчимося на своїх помилках, щоб знати на наступний рік, що треба, а що не варто робити. До зустрічі на святі з нагоди Дня незалежности України 24 серпня, а потім – на 28-му фестивалі!

Левко Хмельковський
Фото: Н. Салабай, Л. Хмельковський

Гостей фестивалю вітає танцювальний ансамбль „Соняшник“ з Канади.

З Івано-Франківська на свято прибуло тріо „Намисто“ – Оксана Павлів, Надія Нестерук і Наталя Івасюк.

Ведучий програми Юрій Бланарович і почесний гість – Народний артист України Тарас Петриненко (зліва).

Оркестра „Авангард“ має усі інструменти – від крихітної флейти до великого баса.

Іван Капчак дбає про дохід „Верховини“.

Найстарший гість фестивалю.

Надзвичайно смачною була кухня...

... але добре мати також власну .

Велелюдно було на святі.

УКРАЇНА І СВІТ

Напружені будні „Просвіти"

З багатьох міст України до Товариства української мови ім. Шевченка надходять вістки про активну діяльність місцевих відділень товариства „Просвіта". Подаємо деякі з них.

У ряді місцевостей в травні величаво святкували Шевченківські дні, відзначали перемоги козацького війська під Жовтими Водами та Корсунем. У Києві відбулась наукова конференція на тему діяльности гетьмана Івана Мазепи.

У Запоріжжі триває конкурс на видання електронічного словника на 25,000 слів у двох накладах, який підготували викладачі електронічного коледжу для технічних вузів, де викладання проводиться українською мовою. В Запоріжжі тривають виступи проти будови мостів через острів Хортицю, які нищать острів й загрожують екології міста.

В Одесі „Просвіта" видала для шкіл та бібліотек міста і области 2,000 примірників довідника про українських письменників, включаючи письменників з діяспори. Частину довідника буде передано до інших обласних „Просвіт".

У Харкові готується видання збірки українських пісень з нотами. Луганськ готується відзначити в 2003 році 140-річчя від дня народження Бориса Грінченка. У Полтаві, як і в минулі роки, у липні діє новацький табір для пластунів, комендантком якого є студентка Орися Шептун, вихована у Пласті.

Читальня „Просвіти" у Рівному перейшла у просторіше приміщення, де відбулась презентація книжки „Поліщуки" Бориса Шведа, яка побачила світ заходами „Просвіти". Тут перевидають твори Василя Барки з фінансовою допомогою Товариства Української Мови (ТУМ) – Чикаґо. Просвітяни опікуються сиротами, число яких, на жаль, не зменшується. „Молода Просвіта" разом з молоддю СУМ-у, молодіжним КУН та Пластом провели спільну прогулянку на місце боїв козаків Івана Мазепи та шведів із московським окупантом.

У Рівному з ініціятиви „Просвіти", ветеранських організацій, Ліґи українських жінок та Асоціяція жінок „Славія" вислано до високих урядовців звернення про проблеми української мови у засобах масової інформації, де усе ще переважає російська.

* * *

Протягом останніх місяців запорізька „Просвіта" провела науково-практичну конференцію „Українське слово на півдні України". У Запоріжжі діють патріотичні організації Братство ОУН-УПА та Союз Українок, які недавно разом із „Просвітою" пікетували обласну адміністрацію, протестуючи проти обмежень і утисків за мовною ознакою. Ці організації домагалися, щоб на одинадцятому році незалежности адміністрація нарешті дала приміщення „Просвіті", перевела діяльність обласної філармонії на українську мову, провела свята для дітей українською мовою, перевела роботу освітніх установ та всіх мистецько-культурних акцій в місті на українську мову.

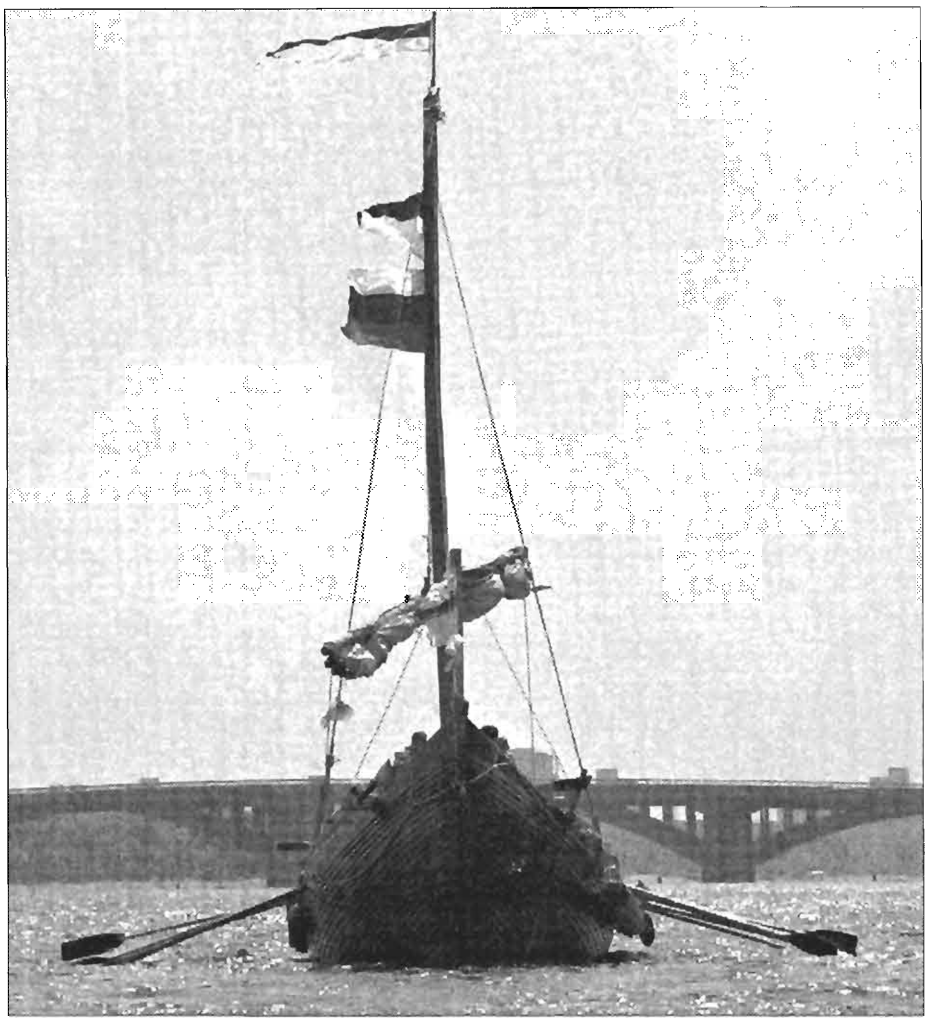
Проф. Віра Боднарук,
голова ТУМ-Чикаґо
Д-р Богдан Боднарук,
організаційний референт

Почесний голова „Просвіти" в Луганську, письменник Богдан Пастух серед учасників ярмарку.

Члени Братства ОУН-УПА в Запоріжжі.

Козацький човен-чайка „Богун" 20 липня вирушив з Києва у науково-дослідну експедицію історичними маршрутами запорізьких козаків. Човен є точною копією козацької „чайки", через 400 років виготовленої за стародавніми технологіями. Учасники експедиції на веслах і під вітрилом пройдуть Дніпром, через північну частину Чорного моря навколо Криму, через Озівське море до Ростову-на-Дону. Експедиція, керівником і капітаном якої є Сергій Воронов, розрахована на 45 днів.

На світлині: козацька „чайка" на Дніпрі.

Фото УНІАН

Нова каплиця у Казахстані

В пам'ять блаженного о. Олексія Зарицького

КАРАГАНДА. – 3 червня 2001 року, у свято Зіслання Святого Духа, Єпископ Василій І. Медвіт, ЧСВВ, Апостольський візитатор для вірних УГКЦ в Казахстані та Середній Азії, освятив каплицю. Вона отримала за покровителя блаженного о. Олексія Зарицького, який працював та загинув у Казахстані. А 27 червня 2002 року вперше відбувся храмовий празник в каплиці блаженного о. Олексія – Богослужіння очолив о. Василій Говера, парох Караґанди, у співслужінні з о. Іринеєм Бабінцем, ЧСВВ, та о. Ростиславом-Романом Малярчуком, який приїхав зі столиці Казахстану Астани. У Божественній Літургії взяв участь також караґандинський римо-католицький Єпископ Іван Павло Ленга. Невеличка каплиця ледве вміщувала всіх парафіян та гостей.

На Літургії були присутні студенти зі Стемфорду (США), які в даний час перебувають на душпастирській практиці в Казахстані, римо-католицькі священики та сестри.

Після Літургії було відправлено Молебень до блаженного отця Олексія та освячено воду. А на закінчення торжества для всіх присутніх на подвір'ї були приготовані столи зі скромним почастунком. Вірні візантійського та римського обрядів, українці та росіяни, німці та поляки разом прославляли спільного блаженного, який у Казахстані та Росії працював для всієї Церкви Христової.

Численна греко-католицька громада Караґанди плянує розпочати цього року будівництво нового храму, який замінить невеличку дерев'яну церковцю, подаровану німецькою благодійною організацією Реновабіс.

Цього дня в Караґанді відбулася ще одна знаменна подія. Вперше це шахтарське місто відвідав Надзвичайний і Повноважний посол України в Казахстані Василь Цибенко, у супроводі першого секретаря посольства Ігоря Іванченка. В цей день посол зустрівся з активом українського товариства ім. Тараса Шевченка „Рідне Слово" та з о. Василієм Говерою, парохом греко-католицької парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Караґанді. Гості зі столиці відвідали церкву та парафіяльну школу, пообіцявши допомогти підручниками для школи та в облаштуванні української світлиці. Посол Цибенко у супроводі о. Василія Говери, Ігоря Іванченка, о. Ростислава-Романа Малярчука та Мирослава Зеленяка, голови Українського товариства, відвідали також табірний цвинтар у Спаську, на якому поховані тисячі політичних в'язнів, та поклали квіти біля пам'ятника українцям.

Прес-служба УГКЦ в Казахстані

І різні, і єдині...

21 червня „Свобода" (ч. 25) передрукувала, вперше вміщену у польському журналі „Політика", статтю Володимира Павліва „Автономія для Галичини", яка викликала багато відгуків (і найбільше -неґативних) серед наших читачів. Ми також не поділяємо думок про приреченість України на федералізацію чи автономізацію її окремих земель, проте оскільки ця тема „вийшла на вулицю", то й ми не можемо робити вигляду, ніби такі розмови не мають місця. Заради повнішого з'ясування проблеми – надумана вона чи справжня? – пропонуємо досить промовисті уривки зі статті львівського журналіста Володимира Руденка, яку надрукувала київська газета „Свобода" в числі з 16–23 липня.

...Десь два роки тому, пригадується, міські депутати ніяк не погоджувалися затвердити на сесії спущений згори і значно обтятий річний бюджет Львова. Мотивували тим, що цими мізерними грошима галицьку столицю „не втримати", в результаті чого почнеться руйнування всіх без винятку галузей її життя. А серед заходів для виходу зі складного становища – таких, як створення комітету з надзвичайних ситуацій, відставка усім складом міськради чи проведення референдуму про недовіру обласній владі, фіґурувала також автономія Галичини. Мовляв, чому б нам не обмежити нашу Україну п'ятьма мільйонами галичан, бо центральна влада у Києві не хоче нас розуміти? Тоді самі будемо керувати і визначати свої бюджети, як заманеться.

Якраз тоді одна львівська газета видрукувала на першій сторінці велику карту з написами латиною, на якій до складу території під назвою Halycyna було віднесено Волинську, Рівненську, Закарпатську та Чернівецьку області. Разом із власне Галичиною – Львівщиною, Івано-Франківщиною та Тернопіллям – виходило досить солідне европейське утворення, котре не те що на автономію – на цілу державу тягнуло!

Іншим разом подібна образа на центр виникла після відомих подій 9 березня 2001 року, коли київська міліція била і кидала за ґрати всіх підряд львівських хлопців за одну „провину" – вони розмовляли українською мовою. Після цього у Львові заговорили про те, що українська влада у Києві не розуміє справжніх українців (читай галичан), а тому – хай живе автономія (федерація? конфедерація?) Галичини. При цьому якось випустили з-під уваги, що реакція силовиків по відношенню до „справжніх" українців з інших реґіонів була б за подібних обставин абсолютно такою самою. Та й чи може автономія окремо взятого українського реґіону, навіть такого непересічного, як Галичина, стати панацеєю від подібних напастей?

...Галичани справді відіграли вирішальну ролю у проголошенні української незалежности і цим закарбувалися на скрижалях новітньої історії. А потім сталося те, що сталося. Галицькі активісти, заспокоївшись на досягнутому, потихеньку перебралися до Києва, де безболісно влилися в „неукраїнське" середовище, втративши будь-який вплив на прийняття владних рішень у всеукраїнському маштабі. І тепер у Львові, який дедалі більше нагадує запопадливу перед центром провінцію, не лишилося бодай одного більш-менш пристойного провідника, якого б підтримували маси.

...Справді, Донецький чи Харківський реґіони багато чим не подібні на Галичину, та відмінності ті аж ніяк не назвеш кардинальними. А разом з десятками інших ці реґіони якраз і складають Україну – величезну, різнобарвну і прекрасну країну, що дісталася нам у спадщину.

З часом ці реґіони, безперечно, будуть дедалі більше виокремлюватися, ставати більш самодостатніми в рамках єдиної держави. І невже, якщо Схід у нас в основному російськомовний, то віддамо його Росії?

А коли „виборці східніх польських воєводств і західніх українських областей мають спільні політичні симпатії й уподобання", то чи досить цього наукоподібного висновку, щоб піти на Польщу? І як же тоді бути з актуальним і донині гаслом, від якого навряд чи відмовиться хоча б один українець, – „За Українську самостійну, соборну державу!"?

Відомий львівський професор, директор Інституту історичних досліджень при Львівському державному університеті ім. Івана Франка Ярослав Грицак не належить до тих, хто з найменшого приводу поспішає висловити свою думку у пресі. А тут оприлюднив в одній львівській газеті статтю під приголомшливою назвою – „Нація поганих танцюристів". Він саркастично висміює скиглення наших політиків та інтелектуалів з приводу того, що українська нація „не склалася", а українська ідея „не спрацювала". Професор підкреслює, що роля реґіональних поділів як політичного чинника в Україні падає; національні демократи чи не вперше в українській історії переступили Збруч – Ющенко на останніх виборах переміг майже по всьому периметру українсько-білоруського і українсько-російського кордону; жодна антиукраїнська (проросійська) партія не набрала на виборах навіть одного (!) відсотка голосів; кількість тих, хто воліє називати себе українцями, росте на Півдні і на Сході; в Україні нема жодної організації російських націоналістів.

...В чому ж докорінна відмінність галичан від населення усієї решти України? – запитує він. І низкою фактів переконливо доводить: та ні в чому! Зате спільного – не злічити. І серед іншого – так звана „галицька політична культура" існує, твердить Я. Грицак, лише в уяві галицьких прихильників автономії (вчений називає їх галицькими сепаратистами). „Походіть коридорами львівської влади, – пише історик, – побуйвайте на засіданнях вчених рад наших львівських вузів, відвідайте урочисті академії, підіть у жеки (*житлові контори* – Ред.) і т. д., – і побачите там словославління і пошанування наших „лідерів", голів громадських організацій, котрі не переобираються роками, заклопотаних посполитих, котрі цілують клямки високих кабінетів, малоефективних чиновників з квадратними обличчями й хамською (хоча й правильною українською) мовою, секретарок з довгими обідніми перервами. А понад усе побачимо корупцію, корупцію і ще раз корупцію – ну зовсім як за добрих старих брежнєвських часів!".

Так що якби навіть Галичина відокремилася, робить висновок проф. Грицак, то ми б дістали тут зменшену копію вчорашнього Совєтського Союзу. Отож на погрози з Галичини, що „ми все-таки вийдемо, рано чи пізно", львівський вчений резонно відповідає: „Ну що ж, щасливої дороги! – бо що ж лишається поганому танцюристові, як не покинути танцювальний майданчик?".

Не шукайте тут українського духу

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Недавно, у червні, я на дозвіллі зайшов до кав'ярні „Сім красунь" у нашому місті. Було людно. Оркестра не знала перепочинку, виконуючи музичні замовлення. Звично для Дніпропетровська лунала російська пісня, час від часу – англомовні композиції. Українських творів не було. Тоді я підійшов до оркестри зі замовленням:

– Виконайте, будь ласка, українську пісню.

Я ще не дійшов до свого столика як довгонога співачка оголосила:

– Для української діяспори Дніпропетровська звучить „Червона рута"!

Тож виявляється, що ми й справді – представники української діяспори цього міста. Ми попрямували до виходу, а услід нам звучали невмирущі слова:

– Червону руту не шукай вечорами...

Не шукай на 11-му році незалежности України на її сході національного духу.

Цей випадок можна було б пояснити загальним низьким духовним рівнем наших людей. Насправді йдеться про наслідок багатовікової русифікації, котру безжально творили на наших землях російська і комуністична імперії.

Дзвоном тривоги прозвучала у радянський час відома праця Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація". У ній український патріот та науковець арґументовано розкрив антилюдську ролю тодішнього режиму в знищенні культури та національної свідомости цілого народу в центрі Европи.

І ось тепер, через декілька десятиріч, редакція дніпропетровського щомісячника „Бористен" готує до друку художньо-публіцистичний збірник групи авторів „Українізація чи продовження русифікації", до якого увійдуть роздуми, статті, інтерв'ю, нариси та художні замальовки як добре знаних в Укріні майстрів пера, так і маловідомих. Свої дописи подали знані майстри пера та провідники національно-визвольного руху Іван Дзюба, Валентин Чемерис, Степан Пушик та інші.

Чимало українців зі США вже відгукнулися на заклик нашого щомісячника фінансово підтримати видання цієї книги. Лише один Володимир Лизогуб з Дітройту зробив княжий дар у 1000 дол.

Але подібна книга потребує не лише гарного поліграфічного виконання, а й в першу чергу масового велиого тиражу. І наша редакція уклінно вдячна Централі ККДУ (Координаційного Комітету Допомоги Україні) та КДУ (Центрального Нью-Джерзі), котрі взяли під свою опіку збірку коштів в США на видання книги „Українізація чи продовження русифікації". Ваші пожертви ласкаво просимо висилати на адресу: „Ukrainian National Federal Credit Union", 35 Main Street, So. Bound Brook, NJ 08880. На чеках зазачіть: Committee for Aid to Ukraine", account 8520. Відповідальний за доцільне використання пожертв – Михайло Шульга. Тел. (908) 534-6683. Імена усіх жертводавців будуть згадані у збірнику. Ми також надішлемо книгу на вказані вами адреси.

Фідель Сухоніс,
редактор часопису „Бористен"

УПРАВА
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У США

висловлює щиру подяку всім доброчинцям – членам та друзям, які надіслали пожертви, утривалили пам'ять друзів та рідних, що відійшли, створили іменні фонди і тим уможливили наукову та видавничу працю Академії.

Поданий нижче список включає суми отримані

від 15 липня 2001 р. до 15 липня 2002 р.

На видавничий фонд

по 1,000.00 дол. Лариса та Олекса Біланюки, Ангеліна Матушевська.

Іменні фонди:

Фонд Катерини Здорик-Трухлої

2,000.00 дол. син, Юрій Трухлий.

Фонд Юрія Шевельова

1,000.00 дол. Мар'ян Коць;
300.00 Софія Вовк;
200.00 Ада Кулик;
по 100.00 Дарія та Ігор Витвицькі, Іван Коропецький, Мотря Мілянич, Олена та Іван Решетарі, Надія Світлична та Павло Стокотельний, Оксана Соловей, Лев Чабан;
по 50.00 Стефанія Гурко, Діма Комілевська, Петро Одарченко, Марія та Орест Слупчинські, В. Шмальштіг;
по 25.00 Володимир Біляїв, Оксана та Петро Січ, о. Іван та Надія Лишики.
10.00 Іванна Петик.

У світлу пам'ять Олекси Булавицького

100.00 дол. дружина, Ніна Булавицька.

У світлу пам'ять Олега Венгерчука, загинув Sept. 11, 2001

100.00 дол. мати, Стефанія Чорна-Досійчук.

У світлу пам'ять Оксани Вікул

25.00 дол. Діма Комілевська.

У світлу пам'ять Якова Гурського

по 100.00 дол. дружина, Валентина Гурська, брат Петро з дружиною Ольгою.

У світлу пам'ять Ірени Єфремової

50.00 дол. Теодора Бриттан;
по 25.00 Оксана Радиш, Наталія Рибак.

У світлу пам'ять Наталії Зітцельсбергер

100.00 дол. чоловік, Отто Зітцельсбергер.

У світлу пам'ять Олександри Костюк

25.00 дол. донька, Оксана Бринь.

У світлу пам'ять Любомири Коцур

100.00 дол. чоловік, Ігор Коцур

У світлу пам'ять батька Василя Кулика

500.00 дол. Ада Кулик.

У світлу пам'ять Юліана Мовчана

30.00 дол. Любомира Мичковська.

У світлу пам'ять Василя Омельченка

135.00 дол. родина Гленбокі;
100.00 дружина Олена Омельченко;
по 50.00 родина Алогнія, родина Вовчуків, Оксана та Альберт Кіпи, Лариса Омельченко-Таран, Аіда та Євген Федоренки, Тамара та Юрій Чапленки;
40.00 Анастасія та Іван Саранча;
35.00 Мирослава Знаєнко;
по 30.00 Надія Горохівська, Марія Марченко;
по 25.00 Лідія та Іван Кобаса, Оксана Радиш;
15.00 Тамара та Валерій Скрипки.

У світлу пам'ять Олени Смулки

по 100.00 дол. Марина та Святослав Кіпи, Оксана та Альберт Кіпи;
50.00 Ірена Кіпа та Дик Дейгл.

У світлу пам'ять Александра Тимошенка

50.00 дол. дружина, Ірина Тимошенко.

У світлу пам'ять Валентини Юрченко

100.00 дол. донька Наталія Невмержицька;
50.00 Ганна та Степан Панькови;
по 25.00 Діма Комілевська, Алла та Роман Трохимчуки;
по 20.00 Оксана та Юрій Базилевські, Іван Кобаса, Микола Титаренко.

Заповіти:

6,000.00 дол. М. Пирський (прихід з будинку).

Доброчинці:

2,000.00 дол. Юрій Трухлий;
1,000.00 Леонід Лиман;
800.00 Олекса Біланюк;
по 750.00 Альберт Кіпа, Євген Федоренко;
725.00 Любомир Винар;
550.00 Оксана та Володимир Бакуми;
по 500.00 „Самопоміч" (Кредитівка) в Йонкерсі, Православна Кредитівка в Нью-Йорку;
400.00 „Самопоміч" у Рочестері;
по 300.00 Ярослав Бігун, Теодор Костюк, Phillip Morris (через Остапа Балабана);
275.00 Михайло Міщенко;
по 250.00 Орися та Богдан Гермаки, Ада Кулик, Люба та Мирослав Прокопи
по 200.00 Ніна Болдирева, Нонна та Іван Карк, Юрій Криволап, Оксана Соловей;
по 150.00 Марта Богачевська-Хомяк, Володимир Карпинич, Валентина Лімонченко, Сестрицтво Св. Марії при Катедрі Св. Володимира в Нью-Йорку, Олег Третяк;
125.00 Ірвін Радецький;
по 100.00 Урсула та Остап Балабани, Омелян Бей, Христина Бетін, Олена Булгак, Богдан Винар, Дарія та Ігор Витвицькі, Ігор Витковицький, Ольга та Мирон Гнатейки, Тамара та Едвард Гомер, Осип Данко, Павло Джуль, Олександер Домбровський, Маріанна Задояна, Іван Заковоротний, Ян Запруднік, Мирослава Зубаль, Ігор Каменецький, Євгенія та Мирослав Ковальські, Наталія Кононенко, Іван Коропецький, Таісія та Михайло Корчинські, о. Олег Кравченко, Мирослава Лабунька, Алла та Ярослав Лешки, Лариса та Володимир Лисняки, Ольга та Петро Матули, Теодор Мацьків, Олена Мельничук, Minnesota Mutual (через Галину Рябокінь), Ірена та Ярослав Моцюки, Ivonne Niox, Ким та Роман Номичі, Петро Одарченко, Михайло Палій, Лідія та Роман Процики, Іван Решетар, Галина Рябокінь, Олесь Смолянський, Марта Тарнавська, Іван Фізер, Надія та Мирослав Шмігелі, Олександра Щур, Юрій Янчишин
70.00 Наталка та Іван Даниленки;
по 50.00 Марія Арчер, Оксана Ашер, Ярослав Білінський, Михайло Бохно, Тамара та Ігор Витковицькі, В. Воловодюк, Микола Дейчаківський, Тетяна Дзівак, Адріан Долінський, Люба та Микола Галіви, Патриція Герліги, Рената Голод-Третяк, Петро Грицак, Василь Гусаковський, Олена Гой, Пітер Голден, Марія та Олег Грегорет, Ірена Захарків, Сергій Захарчук, Надя Єфімова, Люба та Борис Жури, Ніна Ільницька, Ольга Кекіш, Анізія та Ігор Козаки, Оксана Колесниченко, Ярослав Колодій, Марія Крамаренко, Любомира та Теодозій Крупи, Лев Кушнір, Стефан Максимюк, Богдан Марків, Василь Маркусь, Ігор Масник, М. Мельник, Василь Мисак, Джеррі Мигайчук, Василь Наконечний, Орест Небеж, Олена Несіна, Олександра Олійник, Лариса Онишкевич, Ярослава та Ярослав Панчуки, Євген Паранюк, о. Ізидор Патрило, Ярослав Пеленський, Всеволод Петрів, Валентина Преско, Теодор Прокопов, „Самопоміч" в Ньюарку, Галина та Тома Свічковські, Христина та Юрій Свищуки, Ірена та Михайло Середовичі, Тамара Скрипка, Мирослав Троян, Роман Ференцевич, Іван-Павло Хімка, Алла та Ігор Черні, Христина Шепелява, Олена та Володимир Шиприкевичі, Данило Яценко;
по 40.00 Олена Білашова, Володимир Жила, Анатоль Камінський, Жан-П'єр Кап, Елеонора та Данило Томащуки, Дмитро Штогрин
по 30.00 Марія та Федір Гайові, Ірена Гординська, Остап Зинюк, Марія та Ярослав Кицюки, Мирослава Крук-Ласовська, Олена Павловська, Марта Рудик, Олександра Селепина, Марія Хемич, Олександра Юзенів;
по 25.00 Джін та Віктор Андре, Олександра Бриньовська, Богданна та Ярослав Гелети, Олексанер Дебрин, Ірена Зєлик, Ірена Ільницька, Ярослав Качай, Надія Кмета, Наталія Коваль, Марія та Петро Лещишини, Йоганна та Орест Лисинецькі, Олександер Лужницький, Юрій Луцишин, Мирослава Мирошниченко, Осип Оришкевич, Олена та Іван Павленки, Леонід Підстригач, Євген Стецьків, Марія та Ігор Шевченки, Дарія та Мирон Яросевичі;
по 20.00 Теофіля та Богдан Артимишини, Володимир Безсонів, Катерина та Володимир Валчуки, Монна та Йосип Витовичі, Володимир Грицин, Дарія Дика, Володимир Кавка, Людмила Кей, Олена Марченко, Іван Мима, Марія та Олександер Мотилі, Павло Панків, Марія Сімоніна, Люба та Олексій Шевченки;
по 15.00 Ольга та Богдан Бродини, Валентина Єрмоленко, Юрій Левицький, Надія та Микола Лавріни, Ольга та Валентин Лояни;
по 10.00 Ярослав Букачевський, Олена Варварів, Грант Досон, Олександер Діберт, Катерина Гуцул, Олександер Кобаса, Анна та Петро Поліщуки, Олена Робінс, Александра Школьник ;
5.00 Ірена Твердохліб.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Прем'єра ораторії М. Кузана на слова Т. Шевченка

ЕДМОНТОН. – Треба було великої відваги, а ще більше серця – покласти на музику невмируще Шевченкове „Посланіє". Присутність композитора Мар'яна Кузана на прем'єрі 8 червня в Едмонтоні зробила цей момент ще святковішим. Як відомо, повернувшись з України після проголошення незалежности, він тяжко захворів на серце, кілька років пролежав у комі, і щойно пів року тому одужав і, довідавшись про постанову своєї ораторії в Едмонтоні, прилетів разом зі своєю дружиною і медсестрою, щоб її послухати.

Дивні Божі дороги: ораторію „Посланіє" створила людина, котра від дворічного віку жила у Франції, далеко від України, а українську музику могла відчувати хіба інтуїцією. Не менш дивне й те, що прем'єра цього пророчого твору Шевченка 10 років чекала на своє виконання і прозвучала в далекій Канаді якраз в часи, коли Україна, з волі свого Президента, мусить відзначати 350-річчя злощасної Переяславської угоди з Росією. Що за іронія! Святкувати ювілей поневолення! Невже в Україні ще й тепер не читають Шевченка?

Я не музичний критик і не збираюся оцінювати ораторію М. Кузана на текст Шевченкового „Послання" з точки зору її виконання українськими хорами (64 осіб) і Едмонтонською Симфонічною оркестрою (60 осіб) під диригентурою знаменитого Ґжеґожа Новака. Скажу, однак, що вона мене сильно зворушила, і що музика, на мою скромну думку, була гідна Шевченка. І хори, і симфонічна оркестра з великим чуттям передали це складне, ідеологічно наснажене „До мертвих і живих і не народжених земляків моїх в Україні й не Україні сущих" Шевченкове посланіє, і заслужили рясних оплесків повної залі, як і диригент Новак та композитор Кузан.

Музичний критик Д. Т. Бейкер на другий день в газеті „Едмонтон Джорнал" відзначив багатовимірність поеми і щиру спробу Кузана передати її музикою і хором, а проте написав: „Посланіє", на текст найбільшого поета України Тараса Шевченка, має моменти великої краси, навіяні справжнім теплом і величчю народної і церковної музики". Сі-Бі-Сі записало концерт і буде передавати по радіо.

Подружжя Кузанів гостювали в Едмонтоні 12 днів. Весь той час жили в домі дочки їхнього давнього приятеля з Франції проф. Михайла Калиновського. Відразу після прем'єри ораторії відбулося для них і для солістів та хористів у Вінспир-центрі прийняття, організоване Шевченківською фундацією, на якому їх вітав її президент ШФ, колишній голова Едмонтонського симфонічного товариства Андрій Гладишевський.

При тій нагоді він подякував маєстрові Новакові, солістам, співакам і спонзорам, диригентам хорів Марії Дитиняк і Орестові Солтикевичеві, а також Альбертському товариству збереження української культури (АТЗУК), яке не лише замовило цю ораторію, але й разом із Шевченківського фундацією спонзорувало прем'єру.

На цьому прийнятті була теж екзекутивний директор Едмонтонського Симфонічного товариства Ілейн Калдер і голова Українського Оперного товариства в Торонто Алла Шкляр. Два дні пізніше відбулося тепле прийняття у Факультетському клюбі Альбертського університету, яке організувала секретар АТЗУК Оля Саварин.

На обіді з коротким словом виступали: диригентка „Дніпра" Марія Дитиняк, голова чоловічого хору Роман Басараб, представник КУК Давид Середа, маєстро Ґжеґож Новак і композитор Мар'ян Кузан.

Зліва: диригенти Ґжеґож Новак, Марія Дитиняк, Орест Солтикевич і подружжя Кузанів.

Хочеться вірити, що ораторія М. Кузана на текст Шевченкового „Послання" прийде тепер і в Україну, де також є чудові симфонічні оркестри і хори.

Петро Саварин

Фото: Роман Петрів

Едмонтонська Симфонічна оркестра і українські хори виконують ораторію М. Кузана на слова „Послання" Тараса Шевченка.

З ДЖЕРЕЛ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Що таке димлена кераміка?

У 1997 році Спілка майстрів народного мистецтва України спільно з Державним музеєм українського народного мистецтва провели Всеукраїнську виставку димленої кераміки. Вона постала в українській культурі яскравим явищем.

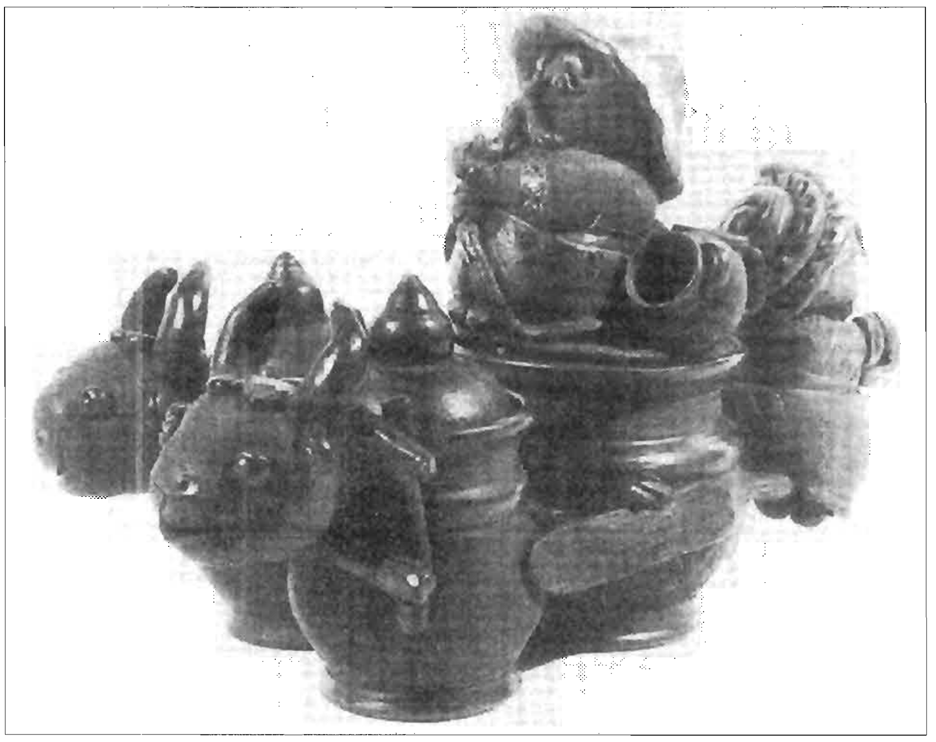
З історії розвитку гончарства відомо, що димлена кераміка є однією з найдавніших технологій, але з часом поступово була відтіснена техніками полив'яного розпису. Треба сказати, що вона була справді забута, але скоріше не самими майстрами, а дослідниками, мистецтвознавцями, музеями. Досить зауважити, що у колекції Українського народно-декоративного мистецтва було всього три твори, та й то професійних художників, які раніше за всіх звернули увагу на дивний ефект пластики, якого вона набуває у дров'яному горні при безкисневому обпалюванні виробів.

Насправді ж гончарі до останнього часу, особливо в с. Коболчині на Буковині і Гавареччині на Львівщині, ніколи не полишали традиції димленої кераміки ,та іншої й не знали. Як і ведеться, до певного часу ніхто з фахівців не звертав особливої уваги на цей вид кераміки. Коли не бачили фахівці, то не бачив і не цінував глядач.

Справжній інтерес до димленої кераміки, її бурхливе відродження і розвиток почалися з кінця 90-их років, коли львівські художники, а потім Товариство Лева зробили велику рекляму гаварецькому гончарству. Ряд виставок львівських авкціонерів започаткував моду на димлену кераміку. Глядач широко розкрив очі і побачив диво-красу чорної форми, яка контрастувала з білим українським інтер'єром, створювала напругу.

Приписуючи їй якусь магічну силу, а вона таки її й має, за чорною керамікою почали полювати колекціонери. В неї з'явились свої прихильники. Ось тут сталося пробудження гончарів у різних областях України. Вони згадували, як це робили їхні діди, а подекуди винаходили й нову технологію – в електропечах. Димлена кераміка відродилася в Олешні на Чернігівщині – гончар Іван Бібік, на Тернопільщині: в с. Духові – Семен Романюк, в с. Гончарівці – Іван Бойко, в с. Голгоче – Степан Дяків, та в м. Пологах Запорізької області – Олександр Вільчинський.

Виникли нові осередки у Червонограді на Львівщині, у Луцьку на Волині. Затухаючи в традиційних осередках, де гончарі доживають до критичного віку (Мар'ян Бакусевич, Степан Гарбузинський, Василь Куземський у Гавареччині, Мазур у Коболчині, Семен Романюк на Тернопільщині), димлена кераміка спалахує у нових місцях, куди заносять її молоді гончарі, учні гаварецьких майстрів. Талановитий художник Ярослав Славінський заснував новий осередок у рідному селі Підлісному на Буковині і тут виховує молодих гончарів, які вже виставлялися на нашій виставці.

Ольга Кондрадюк. Декоративні горнята

Іван Братко. Горнята-двійнята

Кераміка Ярослава Славінського має особливі художні властивості, які вигідно вирізняють її від виробів колег. Йому притаманне рідкісне відчуття краси повнокровної форми, а ще він широко вдається до прийому лощіння, що надає виробам виразної декоративності. З п'ятнадцяти гончарів, які вчилися у Гавареччині і працюють нині у Червонограді, лише деяким покищо вдається досягти високого рівня. Очевидно, окрім засвоєння технології гончарства, необхідно переймати у старих майстрів їхню високу культуру формування. Так бажання червоноградців вписатись виробами у сучасний міський інтер'єр веде їх по шляху, властивому для порцелянового посуду. В їхніх виробах впадає в око розрив з керамічною формою, втрата чарівної наївності і використання декору та витонченості порцелянових форм. Проте досягнуто головне. Утворився новий осередок, який, безумовно, шукає нового в гончарстві і, сподіваюсь, має велике майбутнє.

Кращих майстрів було прийнято до нашої Спілки. І тут уже з'явилися щасливці, чиї твори купують музеї. Хочеться відзначити особливе обдарування Івана Братка, який віртуозно володіє пластикою форм, шукає себе у різних напрямках, часто тупикових для кераміки, але, я певен, здорове плястичне начало в ньому переможе. Вправно працюють подружжя Уляницьких, О. Кондратюк, В. Курило, С. Говалко, В. Дробаха та інші. Волинська кераміка досить виразно відрізняється від львівської. Митцям взагалі інколи шкодить служити моді, ринку. Необхідно уважно вивчати художні традиції свого краю, нічого не гублячи з досягнутого, свідомо творчо розвивати їх. І тоді ми станемо свідками незвичайного розмаїття форм кераміки. На жаль, не всім гончарам доступні музейні скарби, ніхто не орієнтував їх на поглиблене навчання у давніх майстрів.

Не можна не оцінити художньої чистоти гончарства Івана Бібіка. Його форми просто клясичні, глибоко народні. Можна стверджувати, що кераміка І. Бібіка – то подих гончарської культури століть, який долинув до наших днів. Ці чудові практичні вироби доступні кожному. В такому глечику молоко має гарний смак, виходить найкраща ряжанка, добре зберігати олію і навіть варити страви на газі, запікати в духовці печеню, готувати домашню ковбасу. Я переконаний, що страви з керамічного посуду набагато смачніші і, головне, – використання цих речей у побуті набуває якогось священнодійства, домашнього ритуалу. Я помічав це навіть у поведінці дітей. А вже про художній ефект присутности кераміки, і зокрема димленої, в інтер'єрі годі й говорити. Житло набуває домашнього тепла, викликає почуття споріднености естетичного ідеалу з поняттям краси предків. Відбувається духовна наповненість житла сучасної людини.

Володимир Прядка,
народний художник України
(„Народне мистецтво", ч.1, 1997 р.; передруковуємо з дозволом.)

Книжки, надіслані до „Свободи"

Уляна Любович. „Розкажу Вам про Казахстан...", нариси з пережитого. Третє видання, доповнене. Львів, „Каменяр" 2001 рік. Книжка – це своєрідний документ-звинувачення часові, який відійшов з розпадом Радянського Союзу. В її основі – пережите авторкою під час поневірянь у Казахстані, куди вона була вивезена разом зі своїми рідними для „перевиховання". Це видання – у порівнянні з попередніми – доповнене двома новими розділами („Повернення" і „У чужому місті").

З. В. Партико. „Загальне редаґування". Нормативні основи. Львів, „Афіша" 2001 рік. Навчальний посібник. У посібнику описано об'єкт, мету, завдання, методологію, методи, методики, галузі та аспекти редагування. Посібник пропонує формалізовану методику редагування, враховує досягнення теорії редаґування розвинутих країн Заходу. Посібник призначений для студентів вищих і середніх закладів освіти, для слухачів курсів підвищення кваліфікації працівників засобів масової інформації, для авторів-професіоналів, для студентів-філологів та учителів мови і літератури.

Редакційна колегія. „Літопис Бойківщини". Річник присвячений дослідам історії, культури і побуту бойківського племени. Ч.1/62 (73). Видає Головна управа товариства „Бойківщина", ЗСА–Канада–Україна. Рік 2002.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", червень 2002 р.

300 дол.	Куровицькі Ірина і Ярослав	Нью-Йорк, Н.Й.
100	Кочман Александра в пам'ять мами Тетяни Дяченко	Чикаго, Іл.
55	Гайда Ігор	Істон, Кон.
	Терлецький Василь	Вотервліт, Н.Й.
	Вронський Володимир	Ґрінловн, Н.Й.
50	Корлатович Марко	Клівленд, Огайо
	Дидик-Петренко Аня в пам'ять Зенона Снилика	Ештон, Мд.
	Комічак Михайло	МкКіс Рокс, Па.
	Палієнко Павло	Метюз, П. Кар.
35	Гаврилів Микола	Парма, Огайо
	Шевчук Наталія	Вествуд, Н.Дж.
33.75	Палієнко Павло	Метюс, П. Кар.
30	Бойчук Іван	Трентон, Н.Дж.
	Джуль Павло	Ґросе Пт. Шор, Миш.
25	Керод А.	Іден, Па.
	Коровицька Олена	Брексвіл ,Огайо
	Надзікевич Павло	Чикаго, Іл.
	Палаташ Олександер	Венис, Фла.
22.58	Перекліта Михайло	Торонто, Онт. Канада
20	Гулеї Марія і Дмитро	Вестон, Онт. Канада
	Крамарчук Богдан	Етобіко, Онт. Канада
	Шило Теодора	Онтаріо, Н.Й.
	Тетяченки Лідія і Василь	Бриджпорт, Кон.
15	Кузич Юрій	Ґлен Елен, Іл.
	Гриценки Татяна і Володимир	Вест Роксбурі, Мас.
	Ярош Марта	Кінелон, Н.Дж.
	Каркоць Петро	Колумбія Гайтс, Мін.
	Лобур Василь	Ріджвуд, Н.Й.
	Мисько Катерина	Кергонксон, Н.Й.
	Несін Олена	Нью-Йорк, Н.Й.
	Поліщук Володимир	Манчестер, Н.Дж.
	Тимяк Сидір Михайло	Пітсбурґ, Па.
10	Бучма Джеймс	Квінс Вілидж, Н.Й.
	Кузьо Теодор	Ґренбі, Кон.
	Лагода Іванна	Парк Рідж, Іл.
	Лектей Ярослав	Ютика, Н.Й.
	Маринюк Андрій	Кергонксон, Н.Й.
	Мисько Зірка	Філядельфія, Па.
	Боївка Михайло	Лорейн, Огайо
	Бортновський Михайло	Лос Анджелес, Каліф.
	Чекерило Іван	Вебстер, Н.Й.
	Чуй Теодор	Марлборо, Кон.
	Дранка Дмитро	Бафало, Н.Й.
	Дурбак Христина	Мавнтенсайд, Н.Дж.
	Дзюби Христина і Петро	Рочестер, Н.Й.
	Феш Михайло	Тусон, Аріз.
	Ґелета Ярослав	Коледж Парк, Мд.
	Гаврилюк Галина	Джерзі Си્ті, Н.Дж.
	Грищишин Ліда	Амгерст, Н.Й.
	Гуль Павло	Бейсайд, Н.Й.
	Гурська Валентина	Девіт, Н.Й.
	Юзвін Йосиф	Ратерфорд, Н.Дж.
	Колтунюк Любомир	Денвер, Кольо.
	Корбяк Григорій	Ворен, Миш.
	Костюк Володимир	Вудсайд, Н.Й.
	Котляр Іван	Ірвінґтон, Н.Дж.
	Ковалевський Михайло	Ст. Пол, Мін.
	Коваль Бойд	Вашінгтон, ДС
	Ковальчук Лідія	Нью Говп, Па.
	Кравченюк Степан	Джерзі Ситі, Н.Дж.
	Крупа Теодозій	Моріставн, Н.Дж.
	Марущак Василь	Кліфтон, Н.Дж.
	Маслянка Осипа	Елктон, Мд.
	Мороз Ольга	Кергонксон, Н.Й.
	Навроцький Юрій	Квінс Віллидж, Н.Й.
	Потієнки Таїса і Юрій	Словн, Н.Й.
	Раковська Олександра	Вейдінґ Рівер, Н.Й.
	Завертайло Петро	Фокс Рівер Ґров, Іл.
	Савка Григорій	Кліфтон, Н.Дж.
	Сенчишак Катерина	Кеноша, Віск.
	Слюсарчук Юрій	Монро, Н.Й.
	Степаник Ірина	Стонгем, Мас.
	Стрижаковська Ольга	Трентон, Н.Дж.
	Ступар Теодор	Ля Порте, Інд.
	Тесленко Григорій	Трентон, Н.Дж.
	Треснявський Роман	Ен Арбор, Миш.
	Тимків Юрій	Філядельфія, Па.
	Вербянський Євген	Елкгард, Інд.
	Воронич Олександер	Парма, Огайо
5	Антонюк Андрій	Сикамор, Іл.
	Беш Іван	Янґтавн, Аріз.
	Мирошниченко Кузьма Галина	Тенерсвіл, Н.Й.
	Якима Володимир	Парма, Огайо
	Калiта Юрій	Ставтон, Мас.
	Конрад Каролина	Філядельфія, Па.
	Максимович Романа	Клівленд, Огайо
	Зілінський Іван	Коговз, Н.Й.
	Барицький Іван	Вестон, Онт., Канада
	Бегей Роман	Мт. Вернон, Ваш.
	Березовський Степан	Френклін Парк, Іл.
	Беровіц Галина	Силвер Спрінґ, Мд.
	Бобечко Микола	Клівленд, Огайо
	Богданик Йосиф	Чикаго, Іл.
	Черніга Володимир	Сиракюз, Н.Й.
	Чмола Ольга	Діпю, Н.Й.
	Дудка Олександер	Панез, Франція
5 дол.	Дика Людмила	Блерставн, Н.Дж.
	Гаврилко Евстахій	Ворен, Миш.
	Головінська Марія	Томс Рівер, Н.Дж.
	Горбань Михайло	Парма, Огайо
	Якима Володимир	Парма, Огайо
	Юськів Юрій	Чикаго, Іл.
	Капітанець Катруся	Клівленд, Огайо
	Кіхтан Степан	Гюстон, Текс.
	Кікцьо Анастазія	Бріджвю, Іл.
	Коцелко Нестор	Чикаґо, Іл.
	Когут Дмитро	Істон, Па.
	Коропецький Євген	Фергусон, Мо.
	Корж Василь	Тавсон, Мд.
	Коваль Марія	Нью-Йорк, Н.Й.
	Козуб Володимир	Сиракюз, Н.Й.
	Лихолят Михайло	Ворен, Миш.
	Лиско В.	Александрія, Ва.
	Мак Іван	Вестон, Онт., Канада
	Максимюк Степан	Силвер Спрінґ, Мд.
	Маланюк Богдан	Н. Маямі Біч, Фла.
	Маленчук Марія	Сиракюз, Н.Й.
	Мандзик Степан	Бафало, Н.Й.
	Марушка Роман	Чикаґо, Іл.
	Мельник Петро	Ґлен Спей, Н.Й.
	Мірутенко Василь	Гарісвіл, Миш.
	Мудрий Василь	Вудсайд, Н.Й.
	Паламар Галина	Філядельфія, Па.
	Погаратний М.	Елма, Н.Й.
	Правдюк А.	Монтреал, Квеб., Канада
	Рак П.	Бейсайд, Н.Й.
	Ракочий Теодор	Олбані, Н.Й.
	Репета Євген	Ворен, Миш.
	Савицький Теофіль	Дітройт, Миш.
	Стахів Денис	Мідлсекс, Н.Дж.
	Стинда Андрій	Істон, Па.
	Шмайда Марія	Нью Брітен, Кон.
	Трач Ірина	Вестон, Онт., Канада
	Турчак Люба	Самерсет, Н.Дж.
	Тимчишин Мар'ян	Лодонвіл, Н.Й.
	Візнюк Павлина	Трой, Миш.
	Винницька Патриція	Бетлегем, Па.
	Зендран Іван	Вотервліт, Н.Й.
	Разом	**2,031.33 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

Я довіряю...

(Закінчення зі стор. 9)

бракує, але „товар" не продається. Ці слова, на мою думку, не потребують коментарів. Слава Богу, що є ще такі люди, що не продали свою совість і сумління за 30 срібних.

В інтерв'ю для „Свободи" (15 лютого ц. р.) голова парляментської комісії з розслідування обставин зникнення журналіста Г. Ґонґадзе народний депутат України Олександер Жир говорив: „ У новому парляменті буде створено комісію з рослідування справи Г, Ґонґадзе та інших порушень українських законів з боку вищих посадових осіб України. Адже вони не тільки наказували знищити незалежного журналіста, а й мільйонами, мільярдами розкрадали Україну, фальшували результати президентських виборів, незаконно торгували зброєю, дозволили ошукувати народ відвертим злюдюгам і бандитам. За все це хтось повинен відповідати і понести покарання".

Ось уривок зі статті „Юлія Тимошенко звинувачує":

„За десять останніх років влада та потужний капітал злилися в єдиний злочинний конґломерат, який щоденно відбирає на свою користь усі національні ресурси, незважаючи на те, що крихт, які падають з їхнього панського столу, вже давно не достатньо ані на пенсії, ані на зарплату, ані на освіту, ані на охорони здоров'я, не кажучи вже про ресурси для повноцінного розвитку України.

Леонідові Кучмі та його оточенню належить усе телебачення, найпотужніші радіоканали та тиражні газети, за допомогою яких дурять людей, маніпулюють їхньою свідомістю. Правда ніколи не потрапляє в ці засоби масової інформації. Адже їхня головна мета – не встановити істину, а переконати людей, що сьогоднішнє погане життя – це норма, що реформування країни іде за пляном, що існують лише природні закономірні труднощі перехідного періоду і так далі. Заколисати націю цією брехнею, щоб і на далі спокійно та безкарно висмоктувати її останні сили – ось їхня єдина мета. Коли ми всі нарешті прокинемося, буде вже пізно...".

І нарешті, невелика стаття у „Свободі" (24 травня 2002 р.) „Таємниця президентського палацу" – про те, „як в Івано-Франківській області почалося на площі понад 10 гектарів термінове будівництво невідомої споруди, оточене великою секретністю. Було вирубано довколишні ліси, встановлено пильну охорону.

Але місцевому репортерові вдалося сфотографувати великий палац з вертолетним майданчиком і з цією світлиною в руках журналісти почали допитуватися, що ж будують підрядники-чужинці на Васильковій Поляні. Різні міністерства відповіді не давали, аж ось перший заступник генерального прокурора України М. Гарник у відповідь на депутатський запит пояснив, що то споруджують пансіонат для залізничків.

Диво-пансіонат-палац збудували і невдовзі до нього прибув на відпочинок... Президент України. Прикарпатські журналісти не виступають проти створення президентові умов для відпочинку, але усю таємничість пояснюють надмірними витратами на утримання Президента, які у 2000 році сягнули 50,8 млн. гривень з державного бюджету і це ще майже 28 млн. гривень зі спеціяльного фонду Адміністрації Президента. Журналісти запитують: „Чи не краще, зважаючи на важкий стан з фінансами в Україні, обмежитися відпочинком в уже існуючих палацах?

Я не певний, що подані вище цитати переконають Миколу Галіва, бо він в Україні бачить тільки те, що хоче бачити, а не те, що діється там насправді.

Анатолій Іващенко,
читач „Свободи",
Спокейн, Ваш.

Запрошуємо на свято України

Горшам, Па.

Українське спортове товариство „Тризуб" запрошує українську громаду взяти участь у фестивалі на честь 11-ої річниці незалежности України. Фестиваль почнеться в неділю, 25 серпня, опівдні, музикою оркестри „Карпати". Головна програма на сцені почнеться о 2:00 год., коли виступатимуть ансамблі „Волошки" (Філядельфія) та „Обрій" (Нью-Йорк). Запрошені до участи соліст Ігор Богдан (Україна) та ансамбль „Рідна душа") (Клівленд, Огайо), оркестра „Гармонія" (Нью-Йорк), дует „Сестри Орос" (Нью-Йорк). Ведучі програмою – Андрій Щудляк та голова „Тризуба" Євген Луців. Соліст хору „Прометей" Дмитро Терлецький виконає національні гимни США та України. Після програми відбудеться забава, гратиме оркестра „Гармонія". На головній площі старша футбольна дружина „Тризуба" – „Українські націоналісти" змагатиметься проти одного зі своїх конкурентів.

Савт Бавнд Брук, Н.Дж.

Комітет допомоги Україні проводить відзначення 11-ої річниці незалежности України 23 серпня, о 7-ій годині вечора, в Українському центрі культури. З вітальним словом виступить Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев. В мистецькій програмі візьмуть участь Ростислав Василенко, Галя Цеховська, Ярослав і Світлана Гнатюки, Леся Грабова, Тамара Ганенко, танцювальні колективи „Юність" і „Барвінок" (керівник Григорій Мамот). Після програми – кава і солодке.

Михайло Шульга,
голова комітету

20 успішних років у музиці

„Musicus Bortnianskii" в Торонто – це найвідоміша в Північній Америці українсько-канадська музично-виконавська організація і хор, засновані 1981 року з метою розшукувати, виконувати та пропагувати музику малознаних або й зовсім незнаних українських композиторів. Володіючи великим хоровим та оркестровим репертуаром, Musicus Bortnianskii вільно почувається в усіх музичних періодах – від барокового до сучасного та ознайомлює публіку з музичною та культурною спадщиною України. За двадцять років діяльности „Musicus Bortnianskii" під диригентурою свого засновника Мирона Максимова дав цілий ряд концертів як української клясичної та сучасної, так і західньоевропейської музики великої форми, написаної для хору та оркестру.

Від дня заснування група відданих людей з „Musicus Bortnianskii" почала шукати ноти наших клясиків – Максима Березовського, Дмитра Бортнянського, Артема Веделя та інших українських і неукраїнських композиторів, які працювали в Україні і за її межами та писали твори на староукраїнській або церковно-слов'янській мовах. Ми розсилали листи до головних бібліотек та музеїв світу, замовляли і купували копії архівних матеріялів у формах мікрофільму, мікрофішу або фотокопії. У результаті ми віднайшли (і вже виконали) чимало незнаних творів і таких, які вважалися втраченими. Сьогодні „Musicus Bortnianskii", мабуть, є власником найбільшої приватної колекції творів української ранньої та клясичної музики.

Musicus Bortnianskii концертував не лише в Торонто, але і по містах Америки, виступав також у програмах державного канадського радіо та телебачення Сі-Бі-Сі.

„Musicus Bortnianskii" має за собою десять записів, виданих платівками та компакт-дисками. Однак, більшість записаного та невиданого матеріялу, хорового та інструментального, лежить в архівах. В 2001 році, до 20-річчя „Musicus Bornianskii", ми видали компакт-диск п'яти- та шестиголосних творів барокової доби, що є, мабуть, найкращим записом української поліфонічної музики. „Партесні концерти" невідомих композиторів промовляють до нас мовою України XVII-XVIII ст.

Багатоголосний спів а cappella, в якому поодинокі хорові партії розписувалися окремо за партитурами, називався партесним (partes з латини-частини). Коли говоримо про концерт, мова йде про багатющу гру контрастів та кольору. Так треба слухати не лише партесні концерти, але і твори М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя та ін.

П'яти-та шестиголосні концерти, записані камерним хором „Musicus Bortnianskii", взяті зі збірки творів віднайдених в Новім Саді (Югославія) і опрацьованих д-ром М. Антоновичем та Н.О. Герасимовою-Персидською. Як ці твори потрапили до Югославії, не з'ясовано, хоч Н.О. Герасимова-Персидська вважає, що вони були передані Митрополитові Сербії в 1733 році, коли він запросив вчених Києво-Могилянської академії викладати в школі в м. Карловиці.

Щоб передати всі особливості контрапункту, форми та тембру, дотримуючись барокового стилю, „Musicus Bortnianskii" писав партесні концерти камерним складом. Тексти концертів духовні, взяті з відправ або складені нашими вченими тих віків. Вони сповіщають нам про народження Христа, говорять про силу хреста, через який прийшло Воскресіння, прославляють св. о. Миколая, уповають на Пресв. Богородицю, просять у Бога помилування та ін. Часто чуємо, і то невипадково, як музика наслідує слова. Кожний концерт по-своєму інакший, і кожний говорить про високу майстерність в XVII та XVIII ст. наших майстрів композиції та про неабиякий виконавський та технічний рівень наших співаків, на яких був дуже великий попит із Заходу.

Українські композитори застосували в своїх творах близькі та знані людям засоби, щоб музика була зрозумілою і доступною, щоб вона зворушувала. Виконували концерти професійні музиканти і аматори, серед яких були студенти різних українських шкіл, інтернатів, семінарій і т.д., співали їх в церквах, в домах шляхти та заможних міщан, на різних громадських зібраннях та ринках, несучи цю музику в народ.

Партесна музика вплинула на дальший розвиток не лише української музики, але і польської та російської. На цьому фундаменті виховалося велике число українських співаків, музикантів, диригентів, композиторів і теоретиків, які згодом працювали також у Польщі та Росії.

Українські композитори писали п'яти- та шестиголосні концерти для різного складу голосів. П'ятиголосні концерти могли мати таку голосову комбінацію: альт, два тенори та два баси; три сопрани та два баси; два сопрани, два альта та один бас; шестиголосні концерти: два сопрани, два альта та два баси; два альти, два тенори та два баси. Часто в концертах з сопрановими, альтовими та басовими партіями відсутні тенорові партії.

На превеликий жаль, дуже мало досліджено в ділянці музики XVI-XVIII ст. Дуже багато архівного, неупорядкованого, невивченого матеріялу лежить в різних фондах культури України. Ми часто говоримо про багатовікову українську історію та культуру, але іноді складається враження, що вона нікого не цікавить і нікому непотрібна.

Ми в „Musicus Bortnianskii" радіємо, видавши записи п'яти- та шестиголосних партесних концертів, тому що ними, як і записами 35 концертів Бортнянського, концертів Березовського, Веделя, Дегтарева та інших, ми змогли стати на щабель вище, відкрити ще одне вікно нашої культури, глянути в наше минуле, доторкнутися до його скарбів. Найкраща музика в світі мертва, якщо її ніхто не виконує.

Мирон Максимів,
Торонто

ПОСТАТІ

Дослідник українських грошей Микола Гнатишак

Микола Гнатишак вважав, що національні символи – це не лише гимн, прапор, герб, але також і гроші та поштові марки з національними ознаками.

М. Гнатишак побачив світ 21 серпня 1903 року в селі Поклині, на Перемищині, де його батько о. Орест був парохом. Коли Миколі виповнилося 12 років, він залишився сиротою, але закінчив початкову школу у Сурохові, українську гімназію в Перемишлі, записався до Українського університету у Львові, а після його закриття продовжував студії в державному університеті, де в 1931 році одержує диплом маґістра історичних наук. Потім працював вчителем у Перемиській гімназії. Переживши окупаційний режим Німеччини, перед приходом більшовицької навали, Микола з болем в серці залишає рідну землю назавжди. У 1950 році йому вдалося дістатися до Америки. Він оселився у Рочестері, де і закінчилося його життя у 1973 році.

М. Гнатишак від наймолодших років свого життя цікавився історією народу, співпрацював з директором Національного музею д-ром Іларіоном Свєнціцьким, в результаті чого написав розвідку про гроші України. На його статті в періодиках „Літопис Червоної Калини", „Життя і знання", що тоді виходили у Львові, звернув увагу проф. В. Сімович і запропонував йому опрацювати гасло до Української загальної енциклопедії про паперові гроші. Пізніше з'явилися найголовніші друковані його праці – „Паперові грошові знаки на українських землях", „Друкування українських грошей на Галицькій землі", „Зіставлення українських паперових грошей державних видань 1917-20 рр.", „Замітки до державних грошей України з 1917-20 рр.", „Державні гроші України 1917-20 рр." та ряд інших . М. Гнатишака слід вважати одним із провідних дослідників і знавців, а вдночас і популяризаторів державних грошей України. Його замилування до цієї теми не зменшилося і на еміграції. Від 1966 року він співпрацював з Українським музеєм у Клівленді, де запровадив нумізматичний відділ, для якого віддано збирав експонати і пожертви.

Банкнота Української Народної Республіки (1918 р.).

Завдяки великим зусиллям М. Гнатишака цей музей став джерелом дослідження української боністики і нумізматики. Микола Гнатишак писав також статті на теми літературної критики, виступав в обороні української мови, співпрацював з НТШ і УВАН.

Наукова і публіцистична діяльність М. Гнатишака чекає на дослідження і висвітлення його вкладу в ділянці боністики і нумізматики. М. Гнатишак, син Перемищини, якого не можна забути. Він завжди був певний, що на цій землі викувалося братерство національної любови.

Ярослав Стех

СПОРТ

Бокс

Збірна України з боксу завоювала друге загальнокомандне місце на чемпіонаті Европи, що завершився 21 липня в Пермі, Росія. На рахунку українців – 5 медалей: одна золота, дві срібні та стільки ж бронзових. У фінал змагань вийшли троє українців. Олег Машкін, який виступає в категорії до 75 кг, здобув найвищу нагороду: впевнено, з рахунком 31:17, він переміг угорця Кароді Балжая. В інших фіналах представники України Олександер Бокало (до 67 кг) та В'ячеслав Узєлков (до 91 кг) поступилися росіянам Гайдалову та Макаренку. Росіяни стали першими в загальнокомандному заліку (11 медалей, 9 з яких – золоті), третє місце за кількістю нагород посіли боксери з Болгарії.

Легка атлетика

На чемпіонаті світу з легкої атлетики, який 23 липня закінчився в Кінгставні, українці здобули золоту і срібну медалі у змаганнях чоловіків зі стрибків з жердиною. Чемпіоном став Мазурик з результатом 5.55 м, а Ревенко з таким же результатом посів друге місце. Команда Росії на цих змаганнях має лише одну золоту медалю.

Футбол

Українець Дмитро Коваленко, який виступає за команду „Chicago Fire" (США), визначений у стартовий склад команди зірок ліги „MLS All-Stars 2002 Game", що відбудеться у Вашінгтоні 3 серпня. Він вже вдруге братиме участь у „All-Stars". У минулому році він також грав у цих змаганнях і навіть забив ґоль.

* * *

19 липня тренер національної збірної України з футболу Леонід Буряк повідомив, що на товариську гру збірної України з футболу проти збірної Ірану, який відбудеться 21 серпня у Києві, приїдуть всі леґіонери, зокрема Андрій Шевченко, Олег Лужний та Сергій Ребров. Щодо складу збірної та її підсилення перед початком відбору до Чемпіонату Европи 2004 року Леонід Буряк не приховував, що збірна традиційно відчуває нестачу гравців високої кляси у лінії півзахисту, але сподівається вирішити цю проблему. Федерація футболу України зробила пропозицію півзахисникові донецького „Шахтаря" росіянинові О. Бахарєву взяти українське громадянство. Якщо той погодиться, то зможе брати участь вже у відбірковій кампанії Евро-2004.

Стрільба

21 липня в фінському місті Лахті закінчився чемпіонат світу серед юніорів та дорослих зі спортивної стрільби. Українці вибороли 16 медалей, посівши у командному заліку 10-те місце. Чемпіонами світу стали Олена Костевич (з пістолета на 10 метрів) та Олена Дранова (стрільба з гвинтівки на 50 метрів). У цій же дисципліні жіноча збірна України була першою у командних змаганнях. Перше загальнокомандне місце серед всіх збірних – на рахунку росіян, які мають 51 нагороду.

Теніс

Жіноча збірна України не змогла пробитися до світової групи Чаші Федерації, поступившись 21 липня у перехідному матчі словенкам з рахунком 4:1. Єдину перемогу у цій грі українські дівчата отримали в парному розряді, де виграли у словенської пари (6:3, 6:3). Наступна спроба українок пробитися до світової групи Чаші Федерації відбудеться у 2003 році.

Шахи

Міжнародна федерація шахів і британська компанія „Ейнштейн груп" повинні організувати наступної весни змагання між своїм чемпіоном – Володимиром Крамником з Росії і угорцем Петром Леко. У свою чергу ФІДЕ проведе зустріч між чемпіоном світу Русланом Пономарьовим з України і колишнім чемпіоном світу Гарі Каспаровим з Росії. Після цих зустрічей має відбутися гра за звання абсолютного чемпіона світу між переможцями двобоїв Крамник – Леко і Пономарьов – Каспаров.

* * *

Незвичайні змагання відбудуться 27 липня в Дортмунді, де триває фінал представницького міжнародного турніру.

Боксер Віталій Кличко гратиме з Володимиром Крамником, одним з найсильніших ґросмайстерів світу. Кличко гратиме білими і матиме для обдумування ходів п'ять хвилин, в той час, як Крамнику доведеться обмежитися однією хвилиною.

Художня гімнастика

Як уже повідомляла „Свобода" (ч. 29), команда України з художньої гімнастики посіла перше місце з вправи зі стрічками на чемпіонаті світу, який відбувся 12-14 липня в Нью-Орлеані. На змаганнях побували українські вболівальники цього виду спорту. До „Свободи" написала і надіслала світлини Людмила Атаманчук:

„У змаганнях взяли участь команди з 20 країн. Україну представляли вихованки спортивної школи Дерюгіних, майстри спорту міжнародної кляси Ганна Безсонова, Вероніка Беляєва, Оляна Дзюбчук, Наталя Годунко, Тамара Єрофеєва, Єлизавета Карабаш, Ольга Решетняк. Першого дня команди проходили кваліфікаційний відбір, за яким лише вісім команд вийшли у фінал. У командному заліку команда України посіла шосте місце, але, на нашу думку, суддівство було упередженим, тому що, за винятком кількох помилок, вправи українських гімнасток були високотехнічними і насиченими складними елементами. Чомусь команди Білорусі і Греції, які мали більше помилок, навіть губили предмети, посіли вищі місця. Це викликало невдоволення залі. У вправах з м'ячем і скакалкою українки мали четверте місце, а росіянки – сьоме. Але вправа зі стрічкою усе ж принесла команді України золоті медалі".

* * *

14 липня завершився чемпіонат світу з художньої гімнастики у групових вправах, що проходив у Новому Орлеані, який приніс новий допінґовий скандал та дискваліфікацію. Українка Ганна Безсонова, виявляється, раніше вживала заборонений ефедрин. 12 липня Міжнародна федерація гімнастики розіслала прес-реліз, в якому повідомила, що проба українки Ганни Безсонової, взята на початку березня на фіналі Ґран-прі в Тьє (Франція), дала позитивний результат – в організмі виявлено ефедрин. Втім, як з'ясувалося з прес-релізу, за цей час Ганна встигла відбути покарання федерації, а тому на чемпіонаті світу могла виступати з чистим сумлінням. Тому залишилося лише з'ясувати, звідки пішла вся ця історія.

У цьому році фінал Ґран-прі в Тьє, який визнають неофіційним чемпіонатом світу, був затьмарений скандалом: головний тренер збірної України Альбіна Дерюгіна після невдалого старту зняла команду зі змагань і виїхала, заявивши про упереджене суддівство, яке проти українок нібито організували росіянки. Але йшли тижні, а протест від неї так і не надійшов.

Тим часом за інформацією, яка офіційно не підтверджена, в день фіналів Альбіна Дерюгіна побачила, що Ганна Безсонова користується краплями від нежиті, до складу яких входить заборонений ефедрин. Остерігаючись можливих наслідків, А. Дерюгіна зняла команду зі змагань. Але Безсонову брали на допінг-контроль ще в перший день турніру.

Максимальне покарання за перше виявлення ефедрину – три місяці поза змаганнями. Але Федерація вирішила покарати гімнастку лише двома місяцями, тобто вже на початку травня Безсонова могла брати участь у змаганнях. Дивно, що про цю подію згадали саме напередодні змагань, де виступала Ганна Безсонова.

Чотирьох арбітрів на чемпіонаті світу – з Греції, Білорусі, Бразилії і Південної Кореї – усунено від суддівства. Як заявив представник Міжнародної федерації гімнастики Феліпе Сілачі, вони домагалися переваги для спортсменів своїх країн. Попередження зроблені також суддям з Болгарії і Китаю. Після перегляду відеозаписів двох перших днів змагань виявилося, що усунені судді відверто завищували оцінки своїм спортсменам.

Команда гімнасток України.

Гімнастки і вболівальники святкують перемогу української команди.

Міст - це завжди надійно!
Доля посміхається ВАМ!
Зробіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації Міст протягом поточного року- з 1 березня до 31 грудня і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.
МІСТ-ФОРТУНА
$10,000.00
ГОТІВКОЮ
А також телевізори, відеомагнітофони, ДВД та інші коштовні нагороди,
MoneyGram
Корпорація МІСТ -
МІСТ MEEST
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!
Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.
Тільки ми доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
Підбираемо пачки з дому
РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:
MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto,ON M8Z 2X3
Tel.:(416)236-2032
MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100
MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.:(773) 489-9225
MEEST-CALIFORNIA
500 E.Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.:(818)547-4910
MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777
За агентом у вашій місцевості Дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ЯРИНЮК член УНС Відд. 82 в South-field. Помер 30 травня 2002 р. на 79-му році життя. Нар. 1922 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку Миколу і Соню Петруша з дітьми і внуками та родину в Україні. Похорон відбувся 3 червня 2002 р. на Woodlawn Cemetery в Дітройті, Миш.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЗІНАЇДА МИСКІВ член УНС Відд. 182 Т-ва „Запорозька Січ" в Кліфтоні, Н.Дж. По-мерла 7 червня 2002 р. на 77-му році життя. Нар. в 1924 р. в Полтаві. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Миколу і двох доньок Наталку і Раксану. Похорон відбувся 9 червня 2002 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна її пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КІГІЧАК член УНС Відд. 498 в Seattle. Помер 23 травня 2002 р. на 87-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Меланію і дочку Любу. Похорон відбувся 31 травня 2002 р. на Hilltop Cemetery в Issaguah, WA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ДУДІШ член УНС Відд. 98 Т-ва св. Володимира в Shenandoah, PA. Помер 19 травня 2002 р. на 72-му році життя. Нар. в 1929 р. в Shenandoah, PA. Членом УНС став в 1947 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, сина Давида, дочку Мішел і шість внуків. Похорон від-бувся 22 травня 2002 р. на цвинтарі St. Michael в Shenandoah, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛІЯ МУДРИЙ член УНС Відд. 131 Т-ва ім. А. Шептицького в Чикаго. Померла 2 травня 2002 р. на 94-му році життя. Нар. в 1907 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила в глибокому смутку дочку Ванду, внуків і правнуків. Похорон від-бувся 8 травня 2002 р. на цвинтарі св. Ми-колая в Чикаго.

Вічна її пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ЯЦКІВ член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорізька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер-ла 2 червня 2002 р. н а 83-му році життя. Нар. в 1919 р. в Рочестері, Н.Й. Членом УНС стала в 1960 р. Залишила у глибокому смутку сина Михайла, невістку і двох внуків. Похорон відбувся 5 червня 2002 р. на цвинтарі Білого Неба у Періптон, Н.Й.

Вічна її пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ІВАНІВ член УНС Відд. 277 Т-ва св. Івана в Гартфорді. Помер 14 червня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1969 р. Залишив у глибокому смутку хресного сина Андрія Кебала з родиною. Похорон відбувся 18 червня 2002 р. на цвинтарі св. Михаїла в Glastonbury, CT.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

РОЗАЛІЯ СВІТ член УНС Відд. 230 Т-ва свв. Петра і Павла в Янгставні. Померла 28 травня 2002 р. на 71-му році життя. Нар. в 1930 р. в Янгставні, Огайо. Членом УНС стала в 1949 р. Залишила у глибокому смутку 3-ох сестер: Христину, Гелен і Естер. Похорон відбувся 1 червня 2002 р. на Calvary Cemetery в Youngstown, OH.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО МАРКВАН член УНС Відд. 161. Помер 27 травня 2002 р. на 83-му році життя. Нар. в 1919 р. в Ambridge, PA. За-лишив у глибокому смутку дружину Су-зан, 3-ох синів. Похорон відбувся 31 трав-ня 2002 р. на Economy Cemetery в Amb-ridge, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА КОПКО член УНС Відд. 481 Т-ва Іва-на Франка в Carnegie, PA. Померла 31 травня 2002 р. на 88-му році життя. Нар. в 1913 р. в Tyre, PA. Членом УНС стала в 1939 р. Залишила у глибокому смутку дочок Стефанію і Джоан, сина Стефана, 10 вну-ків і 7 правнуків. Похорон відбувся 2 чер-вня 2002 р. на Holy Trinity Cemetery в Carnegie, PA.

Вічна її пам'ять!

Секретар

АННА ЛЕФЕБВРЕ член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія. Померла 29 березня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в Urey, PA. Зали-шила в глибокому смутку дочок Марію і Джуді, синів: Алсіде і Алана, 4-ох внуків, 4-ох правнуків, 2-ох сестер і 3-ох братів. Похорон відбувся 2 квітня 2002 р. на цвинтарі Ramey, Pa.

Вічна її пам'ять!

Секретар

ІВАН ДОРЧЕК член УНС Відд. 161. Помер 2 липня 2002 р. на 88-му році життя. Нар. в 1913 р. в Punxsutawney, PA. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочку Нансі. Похорон відбувся 6 липня 2002 р. на SS Peter and Paul Cath. Cemetery в Economy Borough.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ МОРЯК член УНС Відд. 155 Т-ва „Запорізька Січ" в Перт Амбой, Н. Дж. Помер 10 липня 2002 р. на 77-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1973 р. Залишив у глибокому смутку дружину Мирославу, доню Даніелу, сина Зиновія, внучку і трьох внуків. Похорон відбувся 15 липня 2002 р. у Вудбридж, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

З болем і смутком повідомляємо українське громадянство, що в понеділок, 22 липня 2002 р., у вечірніх годинах, після затяжної недуги, помер у Йонкерсі, Н.Й.

сл. п.

СТЕПАН ГАВРИЛЮК-НАШ

нар. 28 квітня 1912 р. в с. Потоці, Бережанського повіту.

Член Української Військової Організації, а відтак організації Українських Націоналістів. Після приїзду до США у 1954 р. активно включився до 11 відділу ООЧСУ, осередку СУМА та інших організацій.

ПАНАХИДА відбулася в середу 24 липня 2002 р., в похоронному заведенні Черко-Дучинський,

ПОХОРОН відбувся в четвер 25 липня 2002 р. з церкви св. Михаїла на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНИЦЬКОГО ФРОНТУ В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 6 липня 2002 р. в Тандер Бей, Канада упокоїлася в Бозі наша найдорожча СЕСТРА

бл. п.

д-р ІРЕНА ЯВОРОВСЬКА ДАВОСИР

Залишені в глибокому смутку:
сестра – ВІРА і МИХАЙЛО ДОРОТА
брат – ІГОР і СУЗАННА ЯВОРОВСЬКІ
і численна родина.

Вічна Їй пам'ять!

У ВІСІМНАДЦЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

бл. п.

д-ра ІЛЛІ АНДРУСЯКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в катедрі св. Покрови, в Дітройті (Савтфілд), Миш., у неділю, 11 серпня 2002 р.;
в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного, в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.;
в церкві Успення Пресвятої Богородиці, в Люрді;
в українській православній церкві в Бразилії.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина МАРІЯ

у 25-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ПРАДІДА

св. п.

ЯРОСЛАВА СТАСЮКА

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

за спокій душі
будуть відправлені дня 9 серпня 2002 р. у:

Греко-католицькій (горішній) церкві у Поморянах, Україна;
Архикатедральному соборі св. Юра у Львові;
церкві оо. Василіян у Золочеві, Україна;
церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні, Н.Дж.;
церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й. (10 серпня 2002 р.).

Просимо згадати Його в цей день у молитвах.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 22 липня 2002 р.
у вечірніх годинах після довгої недуги відійшов у вічність
наш найдорожчий і незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

БОГДАН ПРИНАДА

нар. 24 січня 1920 р. в Жовкві.

Був членом ОУН і УПА (підпілля жовківщини) і довголітнім секретарем Об'єднання Українців Католиків „Провидіння" відділ 74 в Картереті, Н. Дж.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 26 липня 2002 р. о год. 8-ій веч. в RUMPF Funeral Home, Carteret, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 27 липня 2002 р., о год. 9-ій ранку в місцевій українській католицькій церкві св. Марії, а опісля тлінні останки будуть перевезені на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Брук, Н.Дж.

Горем прибиті:
дружина – ЄФРОСИНІЯ (БІЛА)
донька – ХРИСТИНА з чоловіком СЕРГІЄМ і дітьми МАРТОЮ і ДАНИЛОМ
син – ІВАН з дружиною ЖЕНЕЮ
донька – БОГДАННА з чоловіком ДЖАНОМ і сином АНДРІЙКОМ
братанниці – ІВАНКА і МАРІЙКА з родинами в Польщі
похресниці – ГАЛИНА МИХАЙЛЮК з родиною в Стрию і
– МАРУСЯ ЗИҐМУНТ з родиною в Польщі
куми – І. ГАЛАПАЦ в Америці
– М. РУДА, І. і І. БОХНЯК
– Б. і С. МАЛЮСЬ в Україні
свахи – Г. ДЕМИДЕНКО і М. ҐОТТ
дальша родина, друзі і знайомі в Україні та Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Родина Покійного просить замість квітів на могилу складати пожертви
на будову Патріяршого Собору в Києві і на „Літопис УПА":
P.O. Box 97, Station C. Toronto, ON M6J 3M7, Canada.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 18 липня 2002 р.
відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ГУНДЕРУК

з дому Тишик

вдова по пок. Петру Гундерукові

Відвідини у вівторок, 23 липня 2002 р. о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Wackerman Funeral Home, 8060 Verree Rd., Fox Chase, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок, 23 липня о год. 11-ій ранку в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття, а відтак на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

У смутку залишилися:
діти – ІВАН ТИШИК
– ДОННА ЗІНЧЕНКО
– ХРИСТИНА СПАДЕЛ
– ДМИТРО ГУНДЕРУК
7 внуків.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів, родина просить складати пожертви в пам'ять Покійної
на Holy Redeemer Hospice, 12265 Townsend Rd., Philadelphia, PA 19154.

У глибокому смутку повідомляємо, що в неділю, 7 липня 2002 р. відійшов у вічність, на 76-му році життя, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ГРИГОРІЙ ЮЖИН

нар. 10 серпня 1925 р. в Купчинцях, Тернопільської обл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 липня 2002 р. в українській католицькій церкві у Норт Порті, Фла., похований на цвинтарі Venice Memorial Cemetery у Venice, FL.

Залишені у смутку:
дружина – ЕВА
син – ІВАН з дружиною ІРКОЮ і дітьми КАТИ і ХРИСТИНОЮ
доньки – ОЛЯ
– НАТАЛЯ
– ЛЕСЯ
сестра – ЗЕНА БАГРІЙ в Україні
та ближча і дальша родина в Америці, Аргентині і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що у вівторок, 16 липня 2002 р. відійшов
у вічність на 89 році життя наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

АНДРІЙ СИСАК

нар. 6 травня 1913 р. в Джурині, Чортківського повіту.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 19 липня 2002 р. на цвинтарі св. Ядвиги у Дірборн, Миш.

Залишилися у глибокому смутку:
дружина – ТАМАРА
дочка – МАРІЯ ФІНЛЕЙ з доньками ТАМАРОЮ і ЛАВРОЮ
син – АНДРІЙ з дружиною РОМОЮ і дітьми ПЕТРУСЕМ, СТЕФОЮ і ХРИСТИНОЮ

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 13 липня 2002 р. упокоївся в Бозі

св. п.

Професор ІВАН ТЕЛЮК

Горем прибиті і засмучені:
дружина – ІРИНА
син – МИРОСЛАВ з дружиною ЛІДОЮ
дочки – ХРИСТИНА з мужем БОГДАНОМ
– ТЕТЯНА
внуки – МАРІЯ, НАТАЛІЯ, НІНА
братанок – ІВАН з дружиною ГАЛЕЮ
ближча і дальша родина в Україні і Польщі

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного, просимо жертвувати на Український Конгресовий Комітет, або Греко-Католицьку Катедру в Києві.

Ділимося сумною вісткою з друзями і знайомими, що 15 липня 2002 р., по довгій і тяжкій недузі відійшла від нас у засвіти, на 87-му році життя найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ІВАННА ЕВА ГОЛИНСЬКА

з дому ОГОНОВСЬКА

нар. у Львові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 17 липня 2002 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н.Дж. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку:
сестри – СОФІЯ ХОВЗУН
– ІРЕНА КАЧМАРСЬКА
– МАРІЯ ОГОНОВСЬКА
сестрінка– НАТАЛІЯ КЛАПІЩАК з родиною
родини – ГОЛИНСЬКИХ в Канаді
– ОГОНОВСЬКИХ у Львові

Просимо про молитви за душу Покійної.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в п'ятницю, 28 червня 2002 р. відійшов у вічність на 89-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ВУЙКО і ТЕСТЬ

бл. п.

ЗЕНОВІЙ БОДНАРЧУК

нар. 14 липня 1912 р. у Станіславові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у неділю, 30 червня і в понеділок, 1 липня 2002 р. в похоронному заведенні Михайла Яцьківа і церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., а опісля на цвинтарі св. Володимира Великого в Вайтсбуро, Н.Й.

Залишені в безмежному смутку:
дружина– МАРІЯ
син – ТАРАС з дружиною ОЛЕЮ
донька – ДАРІЯ ГАНУШЕВСЬКА з чоловіком ЮРКОМ
внуки – АНДРІЙ і ІВАНКА ГАНУШЕВСЬКІ
родина в США, Канаді і Україні

Складаю щиру подяку усім, що взяли участь в Богослуженнях, за квіти, вислови співчуття і пожертви в пам'ять покійного Зеновія на:
Св. Літургії • Пласт • Український Музей.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 23 травня 2002 р. відійшов у вічність по тяжких операціях і після удару серця наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

МИХАЙЛО КІГІЧАК

нар. 5 березня 1915 р. в Україні.

Був Дивізійником (підстаршина). Боровся за волю України, але не здобув її, бо попав у полон. Перебував у Ріміні, Італія. Звільнений англійцями, жив в Англії. Працював у текстильній фабриці. Виїхав до Америки з допомогою друзів, де 30 років працював у компанії Ford-Motor, як інспектор. Включився до громадської і релігійної діяльности, працюючи в католицькому „Провидінню" у Клівленді, Огайо. Був членом Українського Народного Союзу, секретарем 240 відділу. У 1964 році одружився з Меланією і адаптував її доню Любу. У 1980 році разом з родиною переїхав до Сієтл, штат Вашінгтон, де став секретарем 496 відділу УНС. За свою працю був нагороджений.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 31 травня 2002 р. в римо-католицькій катедрі, але в українському дусі при участи о. Йосифа Остаповича з Канади.
Похований на Upper Hillside Cemetery.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – МЕЛАНІЯ
доньки – д-р ЛЮБА КІГІЧАК з чоловіком АЛФРЕДОМ
і сином ОЛЕКСАНДРОМ
– ЛЮБА зі сином ІГОРЕМ і донькою МАРІЧКОЮ в Україні
2 правнуків в Україні
сестри – АННА і АНАСТАЗІЯ в Україні.

Хай американська земля буде Йому легкою.

Вічна Йому пам'ять!

У 40-ий день відходу у вічність

бл. п.

МИХАЙЛА

була відправлена

СЛУЖБА БОЖА

о. Йосифом Остаповичем.

Дружина МЕЛАНІЯ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 17 липня 2002 р. по тяжкій недузі, відійшов від нас у вічність, на 76 році життя найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

БОГДАН ГАВРИЛЮК

нар. 25 липня 1925 р.
в селі Котові, повіт Бережани.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 липня 2002 р. в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., і на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишилися у глибокому смутку:
дружина – ОЛЬГА
син – ВАСИЛЬ
дочка – ВІРА з чоловіком ЙОСИФОМ БАКО
внуки – ЙОСИФ, ДЖІЛІЄН і ТОМАС
кузини – ОЛЕНА МАНДРИК з чоловіком МИХАЙЛОМ і родиною в Канаді
– ВОЛОДИМИРА ВІТЮК з чоловіком БОГДАНОМ і родиною в Америці
– ЕВСТАХІЙ ПАЛІНСЬКИЙ з дружиною ПАВЛЕЮ і родиною в Канаді
швагри – ІВАН ВІТЮК з родиною
– МИКОЛА КОЗЮПА з дружиною ІВАННОЮ і родиною
– БОГДАН ВІТЮК з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ і родиною
– МИРОН ВІТЮК з дружиною ОКСАНОЮ і родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*